



90th ANNIVERSARY

Faculty of Architecture Chulalongkorn University



Photo credit: Arkkapol Dhanarak

Lecture

ARCHITECTURE & DESIGN FOR SOCIETY LECTURE SERIES : Decoding the Values

6 March 2024

ARCHITECTURE & DESIGN FOR SOCIETY LECTURE SERIES:

DECODING THE VALUES IN ARCHITECTURAL DESIGN. . .

การถอดรหัสคุณค่าในการออกแบบสถาปัตยกรรม

วันที่ 6 มีนาคม 2567 ณ ออดิทอเรียม ห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้เข้าร่วมเสวนา: คุณภคชาติ เตชะอำนวยวิทย์, คุณภาสพงศ์ มณีวัฒน์, คุณภัทรารุณ จันทรังษี

จาก AWAKEN DESIGN STUDIO



เมื่อกระบวนการออกแบบถูกตั้งคำถาม

การสร้างคุณค่าทางสถาปัตยกรรมจึงถูกทบทวนความหมาย

Awaken Design Studio ได้เริ่มตั้งคำถามและทดลองกระบวนการออกแบบถึงความหมายของ ‘งานออกแบบที่ดี’ มาจากสิ่งใดบ้าง การตัดสินใจผ่านมุมมองความงามภายนอก อาจเป็นปัจจัยหนึ่ง แต่หากกล่าวถึงมิติอื่น ๆ เช่น งานออกแบบที่สามารถสร้างคุณค่าอะไรบางอย่างต่อผู้คน ชุมชน สิ่งแวดล้อม หรือแม้แค่ความทรงจำของใครสักคนหนึ่ง ตื่น สตูดิโอ ให้ความสำคัญกับมิติข้างต้นนี้ นอกเหนือจากความงาม

โดยเรียกกระบวนการนี้ว่า กระบวนการถอดรหัสคุณค่า ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการค้นหาความหมายผ่าน ‘คน’ ซึ่งเป็นมิติที่เป็นต้นกำเนิดของคุณค่านี้

ถอดรหัสคุณค่าผ่านความทรงจำ

เรือนพินรัตน์



ที่มา : ภาพเรือนพินรัตน์จากต้น ดีไซน์ สตูดิโอ / Awaken Design Studio

การเริ่มต้นการออกแบบด้วยการทำความเข้าใจบริบท ตัวตน และเป้าหมายของผู้เป็นเจ้าของโครงการ เป็นหนึ่งกระบวนการที่สำคัญ โดยเริ่มที่ ‘เรือนพินรัตน์’ บ้านไม้ขนาดสองชั้นของคุณวิวัฒน์ รอดสุด ตั้งอยู่ที่จังหวัดพัทลุง ก่อนจะมาเป็นเรือนร่วมสมัยหลังนี้ ต้น ดีไซน์ สตูดิโอ ได้ผ่านกระบวนการการตั้งชุดคำถามผ่านการพูดคุยกับคุณวิวัฒน์ตลอดจนสมาชิกในครอบครัว ตั้งแต่ประวัติ กิจวัตรประจำวันของผู้อยู่อาศัย ทั้งยังแทรกคำถามในแง่ที่ทำให้ผู้ออกแบบได้เข้าใจตัวตนของคุณวิวัฒน์มากยิ่งขึ้น เช่น การถามเพื่อรู้ว่าคุณค่าที่สำคัญที่สุดในชีวิตของคุณวิวัฒน์คืออะไร จนกลายมาเป็นความตั้งใจในการออกแบบร่วมกัน พบว่าสิ่งหนึ่งที่อยากให้เกิดขึ้นในบ้านหลังนี้ คือการสร้างบ้านที่ระลึกถึงคุณตาและคุณยายเพื่อให้เป็นอนุสรณ์ที่ย้ำเตือนถึงบทเรียนที่มีคุณค่า ที่พวกท่านได้มอบให้ไว้ เป็นบ้านที่สะท้อนภูมิปัญญาของจังหวัดพัทลุงตามลักษณะเรือนพื้นถิ่นเดิม

เพื่อที่จะสร้างสถาปัตยกรรมแห่งนี้ให้เป็น ‘สัญลักษณ์แห่งความทรงจำ’ ต้น สตูดิโอได้ถอดรหัสคุณค่าจากความทรงจำและความกตัญญู สู่องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมโดยเริ่มจากการศึกษารูปแบบเรือนและวัสดุพื้นถิ่น จนนำมาสู่การใช้หลังคาทรงปั้นหยา กระเบื้องดินเผาเกาะยอ องค์กรประกอบของคอสอง และการใช้ไม้เก่าจากบ้านหลังเดิม แม้กระทั่งการคำนึงถึงรายละเอียดการติดรูปบุคคลสำคัญ ผู้เป็นหัวใจของ

เรือนหลังนี้ เพื่อให้เกิดเป็นเรือนพื้นถิ่นร่วมสมัย ที่สามารถส่งต่อความทรงจำอันมีค่าจากบรรพบุรุษสู่ลูกหลานและเพื่อให้บ้านหลังนี้ เป็นบ้านที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตและกลายเป็นต้นทุนที่ดีของครอบครัวสืบต่อไป

ถอดรหัสคุณค่าผ่านเรื่องราว

เกี้ยวหนองบัว



ที่มา : ภาพร้านเกี้ยวหนองบัว จากต้น ดีไซน์ สตูดิโอ / Awaken Design Studio

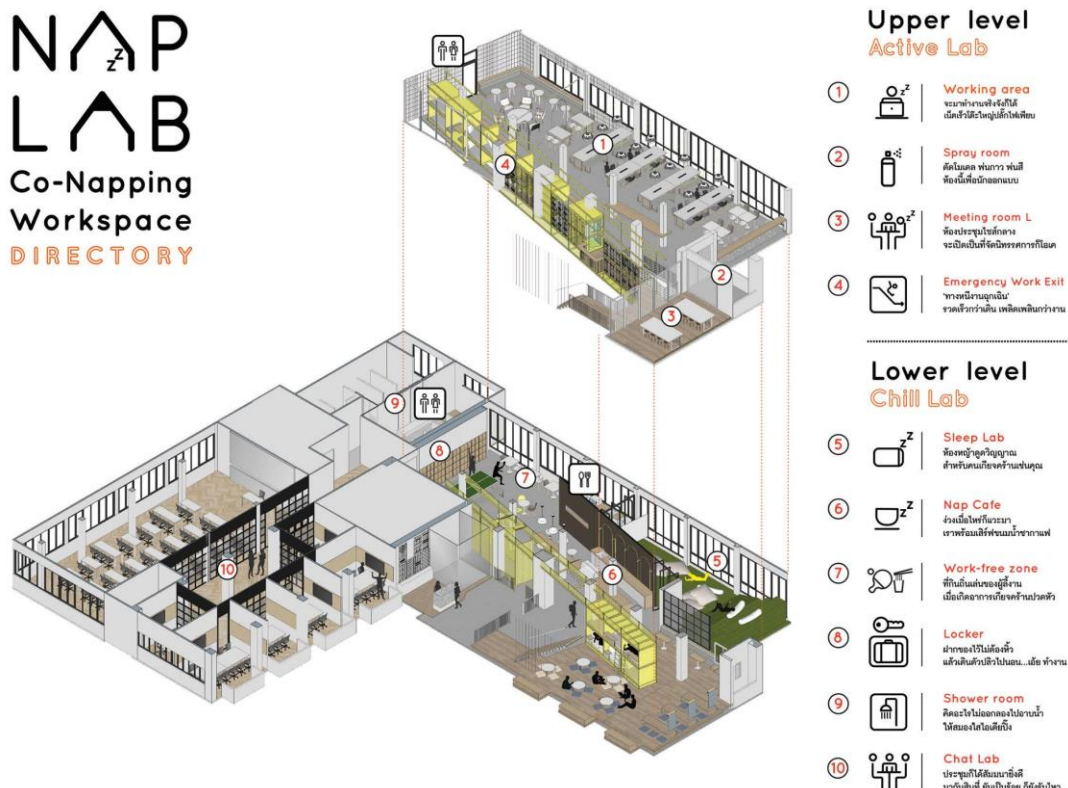
‘ เกี้ยวหนองบัว : ลุงต้ง ’ เป็นร้านเกี้ยวร้านแรกของจังหวัดตราด แม้เวลาจะล่วงเลยจาก อดีตมาจนถึงปัจจุบัน ร้านก็ยังคงเปี่ยมไปด้วยเรื่องราวและความใส่ใจ จนถึงเวลาที่ร้านต้องการปลูกตำนานให้สมสมัยอีกครั้ง ซึ่งกลายมาเป็นหนึ่งในเป้าหมายการออกแบบครั้งนี้ ความตั้งใจนี้ ไม่เพียงต้องการดึงอัตลักษณ์ที่สะท้อนตัวตนของคุณพ่อตั้งออกมาสู่ร้าน แต่ยังคำนึงถึงความเป็น “ บะหมี่ ” ของทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย เพื่อให้ที่นี่เป็นจุดหมายปลายทางของเมืองตราด จนสามารถสร้างความยั่งยืนให้กับร้านต่อไปได้ในอนาคต

ต้น ดีไซน์ สตูดิโอ เริ่มตั้งแต่การตามติดชีวิตคุณพ่อ ศึกษาบริบทของสถานที่จนเห็นถึงบรรยากาศการใช้ชีวิตภายในร้าน และเก็บข้อมูลลูกค้าของร้านผ่านแบบสำรวจ โดยมองการนำของเดิมมาปรับให้ดู

น่าสนใจขึ้น เหมือนกับการปลูกตำนานถอดรหัสคุณค่าที่แห่งนี้กลับมาอีกครั้ง การสร้างบรรยากาศที่คุ้นเคยในบริบทใหม่ผ่านสถาปัตยกรรมเดิมในภาษาการออกแบบที่ทันสมัยและร่วมสมัยขึ้น โดยเลือกใช้วัสดุกระเบื้องจตุรัสขนาดเล็กที่ให้ความรู้สึกถึงตึกแถวสมัยก่อนและคาเฟ่สมัยใหม่แทรกรายละเอียดอย่างการลบมุมโค้ง การใช้วัสดุพื้นถิ่น การใช้ประตูไม้ช่องคอสองในพื้นที่ภายใน เพื่อให้เกิดความรู้สึกร่วมสมัยสำหรับทุกคน ไม่เพียงแต่รักษาคุณค่าเดิมและยังต้องดึงคนรุ่นใหม่เข้ามาด้วย เรียกได้ว่าไม่ใช่แค่มิติของภาพลักษณ์ความงามหรือการใช้งาน แต่รวมถึงสะท้อนงานออกแบบที่สามารถเข้าถึงจิตใจผู้คนและ ‘คุณค่า’ ที่ผู้ออกแบบและเจ้าของเห็นพ้องตรงกันขึ้นมาได้

ถอดรหัสคุณค่าผ่านบริบทแวดล้อม

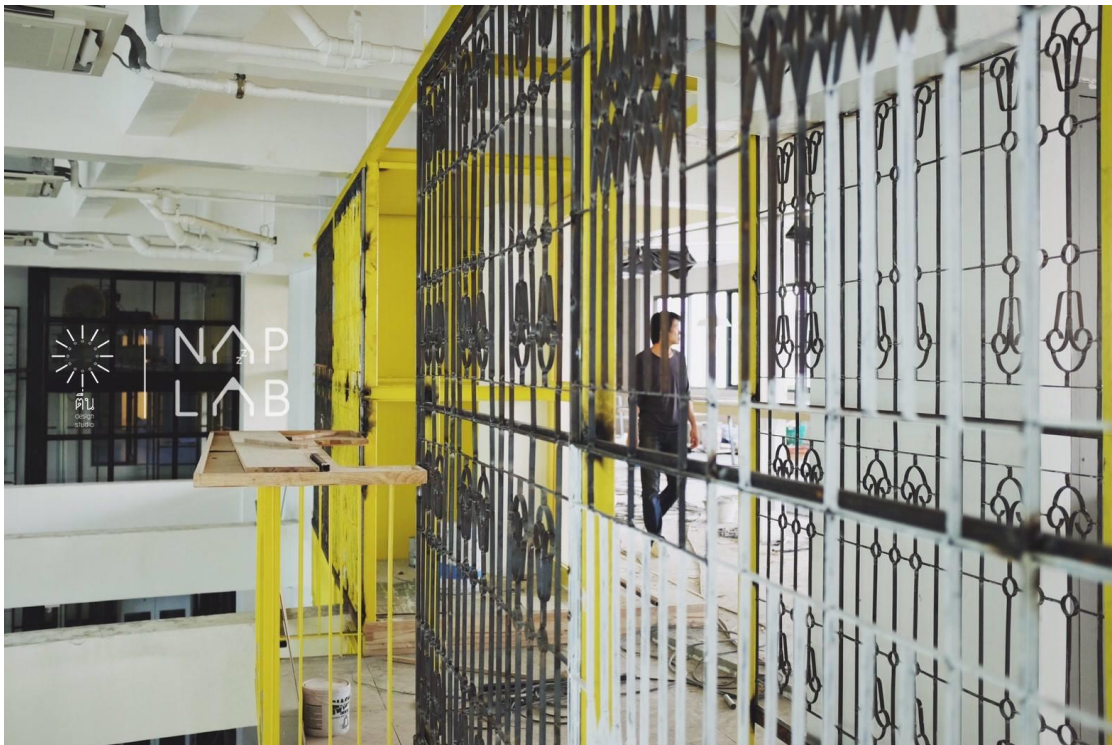
NAPLAB



ที่มา : ภาพ NAPLAB จากต้น ดีไซน์ สตูดิโอ / Awaken Design Studio

จากอาคารหอพักผู้พื้นที่ Co-Napping Workspace เป็นความตั้งใจให้เป็นพื้นที่การทำงาน การนอนหลับ และการเล่นสนุกอยู่ในที่เดียวกัน โดยเริ่มมาจากบทสนทนาระหว่าง ‘คุณปอง’ กับผู้ออกแบบในช่วงระหว่างการหาโปรแกรมที่เหมาะสมจากไฮสเทค สนามมวย โรงอาบน้ำ จนวนมาถึงบรรยากาศที่มีความสุขสมัยเรียนคณะสถาปัตยกรรมด้วยกันที่แม้จะความเครียด เหนื่อยล้าแต่ยังคงความสนุกในการ

ทำงานได้ จนกลายมาเป็นโจทย์แรกของการออกแบบโครงการนี้ ให้เป็นพื้นที่ทำงานที่เหมาะสมกับคนทำงาน
สร้างสรรค์



ที่มา : ภาพ NAPLAB จากต้น ดีไซน์ สตูดิโอ / Awaken Design Studio

อีกหนึ่งโจทย์สำคัญของ NAPLAB คือเกิดจากการสำรวจและตั้งคำถามถึงบริบทสภาพแวดล้อม โดยรอบ โครงการนี้ตั้งอยู่บนถนนบรรทัดทอง ย่านชุมชนเก่าขายเครื่องกีฬาและอะไหล่รถยนต์ (เชียงกง) โดยอนาคตพื้นที่โดยรอบคงจะเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้น และจากการลงพื้นที่นี้ทำให้ ต้น ดีไซน์ สตูดิโอ เกิดความตั้งใจว่าให้โครงการนี้เป็นพื้นที่หนึ่ง ที่เก็บชิ้นส่วนความทรงจำของย่านสวนหลวง - สามย่าน - เชียงกง ผ่านทางภาษาของการออกแบบ เช่น องค์ประกอบรั้วเหล็กดัด ที่มีหน้าตาเหมือนกับหน้าต่างของอาคารตึกแถวเดิม เพื่อให้ผู้คนหววนถึงบรรยากาศในอดีตของย่านนี้ได้เป็นอย่างดี นอกจากกลายมาเป็นอัตลักษณ์ของโครงการนี้แล้ว ยังมีหน้าที่พรางสายคนภายนอกโดยที่ผู้ใช้งานข้างในไม่รู้สึกรู้สิดัดจนเกินไป สิ่งเหล่านี้ทำให้เห็นว่า นอกจากมิติในด้านโจทย์การใช้งานที่เปลี่ยนไป และด้านความงามที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของโครงการ อีกหนึ่งมิติที่ผู้ออกแบบให้ความสำคัญ คือ การสร้างคุณค่าของบริบทที่ตั้งเดิมผ่านการออกแบบเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการเก็บความทรงจำ

งานออกแบบของ Awaken Design Studio คำว่า ‘ คุณค่าการออกแบบสถาปัตยกรรม ’ คือ การออกแบบที่สร้างคุณค่าให้แก่ผู้ใช้งาน โดยไม่เพียงแต่มิติของความงามแต่ยังมีเจาะลึกถึงมิติอื่น ๆ คำตอบที่เหมาะสมแตกต่างกันไปตามงานออกแบบนั้น ๆ ไม่มีรูปแบบเฉพาะตัว ถือเป็นการถอดรหัสคุณค่าผ่าน

การศึกษาค้นคว้าในบริบทและมิติที่ต่างกัน ไม่ว่าจะสร้างคุณค่าโดยผ่านความทรงจำและตัวตนของผู้ใช้งาน ผ่านเรื่องราวของชุมชน วัฒนธรรม หรือแม้กระทั่งบริบทสิ่งแวดล้อม จากทั้งหมดข้างต้น ถึงแม้จะยังไม่มีบทสรุปที่แน่ชัด แต่กล่าวได้ว่าการออกแบบที่ดีในฉบับ ตื่น ดีไซน์ สตูดิโอ นั้นล้วนสร้างประโยชน์แก่ทั้งลูกค้าและผู้ออกแบบเอง โดยผ่านการทำงานให้มีคุณค่า จนสิ่งเหล่านี้เข้ามาพัฒนาคุณค่าภายในตัวเอง และสามารถส่งต่อให้ผู้อื่นได้

ARCHITECTURE & DESIGN FOR SOCIETY LECTURE SERIES 2024

หัวข้อ: Decoding the Values in Architectural Design.

โดย: คุณภาคชาติ เตชะอำนวยวิทย์ คุณภาสพงศ์ มณีวัฒนา และคุณภัทราวุธ จันทรังษี

จาก AWAKEN DESIGN STUDIO

ไฟล์: Decoding the Values - Awaken 2024-03-06.m4a

เวลา: 01:21:04.61

DECODING

00:00:00 อาจารย์ วันนี้เรายินดีมาก ๆ ที่ได้รับเกียรติจากวิทยากรทั้งสามท่าน มาบรรยายใน
 สิริินทรา หัวข้อ “Decoding the Values in Architectural Design.” นะคะ ขอ
 เอื้อศิริทรัพย์ อนุญาตแนะนำเพิ่มเติมเกี่ยวกับกิจกรรมนี้ กิจกรรมนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
 ARCHITECTURE & DESIGN FOR SOCIETY 2024 เนื่องในโอกาส
 ครบรอบการสถาปนาคณะ 90 ปี นะคะ กิจกรรมการบรรยายแบบนี้จะมี
 อยู่ทุก ๆ เดือน เดือนละหนึ่งถึงสองครั้ง โดยจะมีผู้บรรยายมาจากความ
 เชี่ยวชาญที่หลากหลายศาสตร์แล้วก็สาขา ทั้งระดับชาติและนานาชาติ
 มาแชร์ความรู้ แง่คิดและประสบการณ์เกี่ยวกับงานออกแบบ งานศึกษา
 งานวิจัย ที่คำนึงถึงประเด็นทางสังคมนะค่ะ แล้วก็เกิดประโยชน์แก่สังคม
 ให้กับผู้เข้าฟังทุก ๆ ท่านค่ะ

สำหรับผู้ลงทะเบียนในวันนี้ ถ้าเกิดว่าท่านเป็นสถาปนิก ผู้ซึ่งมี
ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ สามารถที่จะสะสมแต้มพวต. ได้จากการ
ลงทะเบียนฟังการบรรยายในครั้งนี้ด้วยนะคะ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ขอขอบคุณบริษัท สกุลไทย ที่ให้การสนับสนุน
กิจกรรมดี ๆ ในครั้งนี้ค่ะ

ลำดับถัดไป ต้องขอกราบเรียนเชิญท่านรองคณบดี รองศาสตราจารย์ ดร.
วาริชา วงศ์พยัต กล่าวเปิดค่ะ

00:01:35 รศ.ดร.วริชา
วงศ์พยัคฆ์ สวัสดีค่ะ ก็ขอต้อนรับทุก ๆ ท่าน เข้าสู่ Lecture Series แรกของเดือน
มีนาคม ซึ่ง Lecture Series ของเดือนมีนาคมเรามีความพิเศษในแง่ที่ว่า
มันไม่ใช่หนึ่งหรือสองครั้ง แต่จะมี 3 ครั้งด้วยกัน เราได้รับเกียรติมาก ๆ
เลยจากวิทยากรทั้ง 3 ท่าน ไม่ว่าจะเป็น คุณน้อง ภาสพงศ์, คุณโอ ภค
ชาติ และคุณเต็นท์ ภัทราวุธ จากต้น ดีไซน์ สตูดิโอ ที่จะมาแชร์เรื่องราว
การออกแบบ แนวคิด หลักการต่าง ๆ ซึ่งก็เชื่อเป็นอย่างยิ่งว่า
นอกเหนือจากงานสวย ๆ หรืองานสนุก ๆ ที่เห็นเป็นในเชิงกายภาพแล้ว
มันมีเรื่องราวดี ๆ ซ่อนอยู่ทั้งในเรื่องของการคำนึงถึงการให้คุณค่า หรือ
การคำนึงถึงคุณค่าของสังคม ชุมชน สิ่งแวดล้อม หรือแม้กระทั่งผู้คนที่
ใช้สอยอาคารนั้น ๆ นะคะ ในโอกาสนี้ทางคณะก็ขอขอบคุณกองเชียร์
ท่านผู้ชม แล้วก็ขอขอบคุณภาคสถาปัตยกรรมภายในด้วย ที่เชิญวิทยากร
ดี ๆ หัวข้อน่าสนใจ และช่วยเหลือทางฝ่ายวิชาการคณะในการ
ประสานงานทำให้กิจกรรมในวันนี้เกิดขึ้นได้นะคะ โอกาสนี้ก็ขอเปิดงาน
อย่างเป็นทางการค่ะ ขอขอบคุณค่ะ

00:02:57 **รองคณบดีมอบของที่ระลึกและถ่ายรูปร่วมกับวิทยากร**

00:03:45 อาจารย์
สิรินทรา
เอื้อศิริทรัพย์ ก่อนอื่นจะขอพูดถึงความน่าสนใจของ Lecture ในครั้งนี้สักครั้งนะคะ
พี่ ๆ สามท่านนี้เป็นศิษย์เก่าของคณะเรา ร่วมกันทำออฟฟิศ แล้วก็ทำงาน
ที่เรียกได้ว่าหลากหลายนะคะ จริง ๆ แล้วงานบรรยายในครั้งนี้ถือว่าเป็น
ครั้งแรกที่พี่ทั้ง 3 ท่านเนี่ยมาพูดพร้อมกันในงาน

นอกเหนือจากเนื้อหา เน้นอนว่า process แล้วก็การบรรยายในครั้งนี้
น่าจะมีความสนุกสนานแน่นอน ขอส่งต่อให้พี่ทั้ง 3 ท่านเลยนะคะ ขอขอบคุณ
ค่ะ

00:04:33 คุณภัทราวุธ
จันทรังษี ขอบคุณครับ คือก่อนอื่นต้องบอกก่อนครับว่า วันนี้ตื่นเต้นมากจริง ๆ เป็น
ความรู้สึกว่า คณะเชิญให้มาพูด เราก็รู้สึกที่เราอยากมา เพราะว่าไม่เคย
พูดแบบนี้มาก่อน แบบ 3 คนพร้อมกัน ออกมาในนามของบริษัทย่างนี้

ตั้งแต่เปิดออฟฟิศมา พอมาวันนี้เจอทุก ๆ คนที่หน้าตาคุ้นเคยส่วนใหญ่
ดังนั้นรู้สึกว่ามันดีมากเลย เป็นบรรยากาศที่อบอุ่นนะครับ ก็คิดว่าน่าจะ
เป็นกันเองได้ แล้วก็อาจจะมึน ๆ สถาปนิกที่มาจับฟัง ชอบคุณมาก ๆ นะ
ครับที่มาจับฟัง แล้วก็นี่จริง ๆ ก็รู้สึกว่าเหมือนเราเอาสิ่งที่เราเรียนมา
ส่งอาจารย์ ให้อาจารย์รู้ว่าที่เราเรียนมาเป็นยังไงบ้าง โอเคครับ ผมเดินที่
นะครับ แล้วก็โอ้ แล้วก็น้องครับ ทั้ง 3 คน เป็นพาร์ทเนอร์กันครับ เพื่อน ๆ
น่าจะทราบกันอยู่แล้ว

00:06:03

คุณภัทรารุณ
จันทรังษี

วันนี้หัวข้อที่เราจะพูดคุยกันนะครับ ถ้าแปลเป็นภาษาไทยง่าย ๆ คือเราจะ
มาคุยเรื่องของ “การถอดรหัสคุณค่าในการออกแบบสถาปัตยกรรม”
นะครับ ซึ่งเป็นหัวข้อที่เราเลือกขึ้นมา เพราะเราคิดว่าน่าจะเกี่ยวข้องกับ
ตัวชีวิตของเลคเชอร์ คณะสถาปัตย์ จุฬาฯ ในครั้งนี้ครับ ตัวพวกเราเอง
เชื่อว่ากระบวนการถอดรหัสคุณค่าอะไรต่าง ๆ บางที เรื่องของคุณค่าหรือ
เรื่องของการที่เราจะดีไซน์เพื่อสังคมต่าง ๆ ได้ จริง ๆ เราไม่ได้มองแค่เรื่อง
สังคม เพราะว่าสังคมเราอาจจะตีความเรื่องของคนเล็ก ๆ หรือแม้แต่
ชุมชนหนึ่งที่กว้างขึ้นก็ได้ครับ สิ่งนี้บางทีมันอาจจะไม่ได้แค่นำในเรื่อง
ของงานดีไซน์ที่มันเป็นงานผลสุดท้ายนะครับ อาจจะอยู่ระหว่างทางคือ
อยู่ในกระบวนการออกแบบได้ด้วย

คิดว่าน่าจะเป็นเรื่องที่ดี เพราะว่าโดยปกติเราจะไม่ค่อยได้คุยเรื่องนี้กัน
ในห้องเรียน คิดว่าคุยเรื่องนี้เวลาน้อง ๆ มาฟังก็อาจจะได้อะไรบางอย่าง
เหมือนได้แชร์ความคิดกันนะครับ [ภาพผลงานโดยรวมของตึ้นดีไฮน์
สตูดิโอ] คือ วันนี้สังเกตว่าเสื้อของพวกเราจะมีสีสดใสเลย อันนี้เป็นเสื้อ
ออฟฟิศ ซึ่งทำไว้นานแล้วนะ น้อง ๆ ในทีมผมทุกคนที่แต่งสีคนละสีกัน
หมดเลย ผมถึงบอกว่าตึ้นดีไฮน์ขนาดไหน อันนี้เราไม่ทำงานทำการมานั่ง
คิดกันว่า เราจะเปิดตัวด้วยเพลงอะไรดี? โอเค ขอโทษครับ (หัวเราะ) คือ
เอาที่ออฟฟิศเรา ‘ตึ้นดีไฮน์สตูดิโอ’ ก่อนครับ [ภาพ Project Directory
ของ ตึ้นดีไฮน์สตูดิโอ] จากวันที่เปิด ปีประมาณ 2016 นะ ก็ประมาณ 8 ปี
ได้แล้ว เร็วมาก และในพาร์ทการทำงานจริงจังของเราเนี่ย

เรามีทั้งงานที่เป็นงานสถาปัตย์และงานอื่นที่เรียนนะครับ ทั้งสองส่วน แล้วก็อาจจะมีหลากหลายหน่อย อันนี้อาจจะขออนุญาตพูดเพราะว่าเผื่อในกรณีที่ท่านที่ไม่ทราบ หรือไม่รู้จักตื่นมาก่อนนะ งานเราค่อนข้างหลากหลาย เพราะว่าวิธีการทำงานอาจจะไม่ได้เน้นเรื่องของสไตล์เป็นหลัก [ภาพหลักการทำงานของทีมงาน] แต่จะมีประเด็นเรื่องของ ความเชื่อในการทำงานอยู่อย่างหนึ่งซึ่งในทุก ๆ วันนี้ครับ เป็นสิ่งที่ทดลองกันอยู่นะครับ มันยังไม่ได้ออกมาเป็นตำราที่จะมาพิสูจน์ได้ว่าอะไรจริงหรืออะไรไม่จริง แต่ว่าจริง ๆ เราทดลองทำกันแล้วตอนที่เรากำลังฝึกแล้วคุยกันว่า “เอ๊ะ สถาปัตยกรรมที่ดีคืออะไรนะ?” มันจำเป็นไหมว่าสถาปัตยกรรมที่ดีมันจะต้องคุยกันแค่เรื่องของความสวยงามแต่เพียงอย่างเดียว? เราสามารถพูดถึงในมิติอื่น ๆ ได้ไหมโดยเฉพาะเรื่องของ ‘คุณค่า’ ซึ่งคำนี้มันดูเป็นคำใหญ่ ดูเป็นคำนามธรรม ก็ดูเป็นคำที่ไม่โอ้อวดอยู่เหมือนกันว่า “โอ้ สถาปัตยกรรมมันต้องมีคุณค่า” อะไรอย่างนี้นะครับ แต่พอมันเป็นเรื่องนี้เราพยายามอยากจะทำให้เรื่องนี้มันจับต้องได้ แล้วก็ให้เห็นออกมาเป็นรูปธรรมจริง ๆ ไม่ใช่แค่การพูดคุยครับ เพราะฉะนั้นสิ่งที่เราพยายามจะพิสูจน์อยู่นะทุกวันนี้ก็คือการจะทำยังไงให้งานออกแบบมันสามารถสร้างคุณค่าต่ออะไรบางอย่าง อาจจะเป็นต่อชุมชน ต่อสังคม หรือแม้แต่แค่ใครสักคนก็น่าจะเพียงพอแล้วสำหรับเรานะครับ โอเค [ภาพข้อความ ‘ถอดรหัสคุณค่า’] กระบวนการนี้เราตั้งกันเองว่ากระบวนการถอดรหัสคุณค่าคืออะไร คำนี้จะเป็คำที่เราจะคุยกันในวันนี้ว่าเราเอาไปใช้ในการออกแบบยังไง

00:10:47

คุณภัทรารุณ
จันทรังษี

พูดถึงเรื่องของ การถอดรหัสคุณค่าแล้วตอนนี้ถ้ายังงี้ก็ฟัง ๆ ไปเรื่อย ๆ นะครับ เราจะพยายามขยายความคำนี้ เราคิดว่าขบวนการนี้มันทำได้หลากหลายวิธี โดยเฉพาะในงานสถาปัตย์มันมีมิติเยอะมากไปหมด ที่อาจารย์สอนมา [ภาพข้อความคำว่า ‘คน’] แต่ในมิติหนึ่งที่ค่อนข้างลงไปใช้ ลงไปแตะบ่อย ๆ สำหรับทีมพวกเรา คือ เรื่องของ ‘คน’ นะครับ ‘คน’ เนี่ยเป็นมิติหนึ่งที่เราลงไปพยายามทำความเข้าใจมาก ๆ เพราะเราเชื่อว่า ‘คน’ จะเป็นต้นกำเนิดของคุณค่า และก็จะเป็น

users เป็นคนสุดท้ายที่สามารถที่จะรับรู้สิ่งนั้น แล้วก็สามารถที่จะสะท้อนความรู้สึกออกมาได้ว่างานอันนี้ตกลงคุณได้อะไรจากสิ่งนี้ไหม งานนี้มันมีคุณค่าสำหรับคุณหรือเปล่าครับ

00:11:51 คุณภัทรารุณ
 จันทรังษี [ภาพคน 3 คน ได้แก่ คุณวิวัฒน์ คุณลุงตั้งและคุณป๋อง] วันนี้เรา Scope อยู่ที่คนธรรมดา 3 คน เราจะเริ่มจากคน 3 คนในวันนี้ที่เราเล่าให้ฟังว่าในคนแต่ละคนเนี่ยสุดท้ายแล้วมันเกิดงานดีไซน์ลักษณะไหนออกมา เดียวคนแรกผมขอให้โอ้อธิบายนะครับ

เรื่อนพินรัตน์ :คุณวิวัฒน์ รอดสุด

00:12:26 คุณภคชาติ
 เตชะอำนวย
 วิทย์ ปกติผมไม่ค่อยได้พูดต่อหน้าคนเยอะ ๆ นะครับ ถ้าความประหม่าหรือความตื่นเต้นของผมทำให้อรรถรสในการฟังเสียไปก็ขอโทษด้วยนะครับ [ภาพคุณวิวัฒน์ รอดสุด] คนแรก คือ คุณวิวัฒน์ รอดสุดครับ ภูมิลำเนาเป็นคนพัทลุงครับ แต่ว่าเขามาเรียนแล้วก็มาทำงานที่กรุงเทพฯ อยู่หลายปีนะครับ วันแรกที่เจอกับเค้าเนี่ย เค้าบอกเราว่า เค้าอยากจะทำบ้านให้เป็นทีระลึกถึงคุณตาคุณยายของเค้าที่เสียแล้วนะครับ โดยที่บ้านใหม่เนี่ยก็จะเป็นส่วนขยายในอาณาบริเวณของบ้านเดิมที่เป็นบ้านคุณพ่อเขา นะครับ [ภาพคุณวิวัฒน์ รอดสุดและภาพคุณตาคุณยาย] ซึ่งด้านขวาเนี่ยคือรูปของคุณตาคุณยาย [ภาพข้อความที่คัดลอกจากหนังสือมาปนกิจของคุณตา] อันนี้คือพวกเราคัดลอกข้อความที่เป็นคำไว้อาลัยในหนังสือที่ระลึกงานฌาปนกิจของคุณตาวิรัตน์นะครับ เขียนโดยคุณพ่อของวิวัฒน์ คนเมื่อก็ เขียนว่า “ครอบครัวผมกำลังออกแบบบ้านโดยใช้ไม้จากหลังบ้านของท่านนำมาสร้างเรือนพินรัตน์เป็นอนุสรณ์เพื่อจะบอกว่า...จะไม่ลืมบทเรียนที่มีคุณค่าของคุณพ่อ คุณตา คุณยาย ไว้ในบริเวณบ้าน จะอยู่ในความทรงจำของเครือญาติสืบไป” ครับ เป็นข้อความที่เราเห็น แล้วก็อ่านในหนังสือที่ระลึกงานฌาปนกิจนะครับ ซึ่งทำให้เราเห็นว่าคุณตาคุณยายเป็นคนที่มีความสำคัญ แล้วก็มีอิทธิพลต่อคนในครอบครัวนี้มากเลย [ภาพไม้เก่าจากบ้านเดิม] โดยที่อันนี้คือไม้เก่าครับที่คุณพ่อพูดถึงเมื่อก็ เป็นไม้เก่าที่มาจากบ้านหลังเดิมของคุณตา

คุณยาย ซึ่งก็คือบ้านแบบนี้ครับ [ภาพเรือนเดิมของคุณตาคุณยาย] เป็นบ้านที่คุณตาคุณยายเคยอาศัยอยู่ แต่ว่าพอท่านไม่อยู่บ้านระยะหนึ่งแล้ว มันก็กลายเป็นบ้านร้างไป แล้วเกิดอุบัติเหตุถูกระเบที่อยู่มตรงกลางเนี่ย นะครับ พุ่งชนทำให้บ้านเสียหาย มันก็ไม่ถึงกับพังทลายลงมา แต่วามันต้องรื้อ แล้วตัววิวัฒน์กับคุณพ่อเองก็ซื้อไม้ตรงนี้ส่วนหนึ่ง เพื่อที่จะนำไปปลูกในบ้านของเขาเองนะครับ [ภาพที่มตี้นในกระบวนกรรเรีเลีรช โดยพุดคุยกับคุณวิวัฒน์และคุณพ่อ] รูปนี้เป็นจุดเริ่มต้นครับ เป็นวันแรกในกระบวนกรรเรีเลีรช ที่ลงไปที่พักลง คนที่นั่งตรงกลางก็คือคุณพ่อปรีชาที่เป็นคนเขียนคำไว้อาลัยครับ ด้านฝั่งโน้นวิวัฒน์ รูปนี้น้องน่าจะเป็นคนถ่ายครับ ลงไปที่พัทลุง จะมีกระบวนกรรหลายอย่างที่เราคิดกันครับ อย่างแรกเลยคือเราอยากจะไปเข้าใจตัวตนของคนในครอบครัวนะครับ มันจะมีเครื่องมือที่เหมือนปกติที่เราใช้กัน คือ อาจจะเป็นชุดคำถามผ่านการพุดคุย มันมีคำถามที่เป็นคำถามโดยพื้นฐานที่ถามกัน อย่างเช่น อยากได้บ้านแบบไหน? พื้นที่ใช้สอยเป็นยังงไบบ้าง? หรือว่าชีวิตประจำวันเนี่ยเป็นยังงไบบ้าง? จนไปถึงคำถามที่มันอาจจะลงลึกในแง่ที่ทำให้เราเข้าใจตัวตนของเค้ามากขึ้น อย่างเช่น ถ้าคุณมีชีวิตเหลืออยู่ 6 เดือน คุณจะทำอะไร? อย่างนี้ แล้วสิ่งสำคัญที่สุดในชีวิตของคุณคืออะไร? เพื่อที่จะให้เข้าใจว่าสิ่งสำคัญของเขาจริง ๆ มันมันเกี่ยวกันยังงไบบ้างครับ

[ภาพถ่ายเวลาเช้าและเย็นของพื้นที่บ้าน] นอกเหนือจากเข้าใจตัวคนอยู่ ก็ไปเข้าใจบริบทที่ Site ครับ วันนั้นไปพัทลุงเราไปค้างอยู่คืนสองคืนนะ ครับ ด้านซ้ายคือเป็นรูปถ่ายตอนประมาณน่าจะเช้าตรู่ ด้านขวาเนี่ยรู้สึกจะเป็นตอนเย็น ๆ วิวัฒน์มาคุยด้วยก็ได้เห็นความรู้สึก เห็นสภาวะต่าง ๆ เพราะว่าบ้านที่เรา กำลังจะดีไซน์มันไม่มีวันหยุดมันใช้งานตลอด 24 ชั่วโมง เพราะฉะนั้นเราจะดีไซน์เราอาจจะต้องเข้าใจในช่วงเวลาต่าง ๆ จะได้เห็นทั้งเช้ามีด ตอนเช้า ตอนกลางวัน ตอนเย็น พลบค่ำ เย็นจนถึงตอนค่ำ แล้วก็จดจำความรู้สึกในเวลาต่าง ๆ ไว้เพื่อที่เวลาจะลงมือเขียน

แบบเราจะได้อินเตอร์แอคทีฟกับความรู้สึกแบบนั้นให้มันลงไปอยู่ในแบบของเราในช่วงเวลาต่าง ๆ

- 00:17:16 คุณภัทรารุณ
จันทรังษี ‘ตื้น’ บางทีผมจะเรียกว่า ตื้นมาดู Site บ้านหลังนี้ยังมีที่นอน แต่ถ้าเป็น site แปล่า คือ โอ้ไปตั้งเต็นท์ เอาตั้งกลาง Site กว้าง ๆ นอน แล้วตื่นไปดู พระอาทิตย์ตอนเช้า ตื้นมาดูแสงตอนเช้า
- 00:17:45 คุณภคชาติ
เตชะอำนวย
วิทย์ [ภาพผังการวิเคราะห์ให้คุณวิวัฒน์ รอดสุด] โอเคครับ อันนี้อาจจะเร็ว ๆ คือ อาจดูซีเรียสหน่อย แต่ว่านี่เป็นสิ่งที่เราเราทำ คือมันเป็น message ที่เราจะบอกเขาว่าเราเห็นเขาเป็นยังไง มันก็จะมี process เหมือนกับกึ่งวิชาการนี่แหละ เราก็เห็นว่าเขามีจุดแข็งอะไรยังไง เพื่อที่จะบอกเขาว่า โอ้ สิ่งที่เรากำลังจะดีไซน์เนี่ยมันจะไปตอบสิ่งที่เราเห็นยังไง หรืออย่างสมมุติ วิวัฒน์เองเนี่ย เขาเป็นคน character สำคัญ คือ เรื่องความกตัญญู อยากจะเอามาใช้ในบ้านหลังนี้เพราะฉะนั้นตัวงานดีไซน์เราจะทำยังไงให้ สื่อสารเรื่องพวกนี้ให้เขาได้รับรู้ในทุก ๆ วัน หรือว่าเรื่องพระพุทธรูปศาสนาที่เขาสนใจเนี่ย บ้านมันจำเป็นที่จะต้องมีส่วนที่มันเป็นห้องพระ หรือเป็นส่วนที่ไหว้พระ หรือเรื่องของธรรมชาติอย่างนี้ครับ เพราะฉะนั้นตัว Architecture ที่เราดีไซน์ก็จะสัมพันธ์กันหมด แล้วเราก็เอาไปคุยกับเขา อย่างตรงไปตรงมาครับ อีกอย่างคือเราต้องเลือกคน เราเห็นว่าวิวัฒน์เนี่ย สามารถคุยเรื่องพวกนี้ได้ นะครับ มันอาจจะไม่ใช่ทุกคนที่จะสามารถคุยเรื่องพวกนี้ได้
- 00:18:47 คุณภัทรารุณ
จันทรังษี จะต้องอาศัยคนคลื่อนไถ่ ๆ กัน จริง ๆ [ภาพผังการวิเคราะห์คุณพ่อปรีชา] ไม่ได้ทำแค่วิวัฒน์คนเดียว คนที่เกี่ยวข้องในครอบครัว หรือคนที่อยู่ในบ้านก็ต้องทำด้วย
- 00:19:01 คุณภคชาติ
เตชะอำนวย
วิทย์ [ภาพเรือนพื้นถิ่นพัทลุง] พอรีเสิร์ชมาช่วงหนึ่งเนี่ย เราก็พบว่าเรือนเก่าคุณยายที่พังไปมันเป็นเรือนพื้นถิ่นของพัทลุงในยุคสมัยนั้น เพราะฉะนั้น วิวัฒน์เค้าเลยพาเราไปดูเรือนเก่า ๆ ที่อยู่ในละแวกนั้น เกิน 50 ปี 60 ปี

70 ปี แล้ว คือเป็น 100 ปีก็มีครับ ได้เข้าไปดูเพื่อที่จะจดจำอุปกรณ์ต่าง ๆ
เพื่อจะเอามาใช้ประยุกต์ใช้ในการดีไซน์ [ภาพ sketch บ้านคุณตาคุณ
ยายในความทรงจำของคุณวิวัฒน์] จริง ๆ แผ่นนี้เป็นคีย์ที่สำคัญอันหนึ่ง
คือ มันเป็น sketch จากความทรงจำของคุณวิวัฒน์ที่อยากจะรำลึกถึง
ประสบการณ์ตอนอยู่ในบ้านของคุณตาคุณยาย ที่จะเอามาใช้ในบ้าน
หลังใหม่หลังนี้นะครับ ซึ่งเราจะเห็นว่ามันมี Message หลายอย่างในรูป
sketch ง่าย ๆ นะครับ เราจะเห็นว่ามันมีเรื่องของ function ที่มันเป็น
ห้องนอนสองห้อง มีห้องอเนกประสงค์ Living Room เรื่องของ Solid กับ
Void มีประตูปานเพี้ยมไม้ เรื่องของช่องคอสองที่เห็นกากบาท มันเป็น
message พวกนั้นหมดเลย แต่จริง ๆ แล้วเนี่ย ความท้าทายของโปรเจกต์
นี้คือ เราทำงานกับความทรงจำ กับความรู้สึกของคนนะครับ เราไม่
สามารถไปมีความทรงจำของคุณตาคุณยายแทนวิวัฒน์ได้ เพราะฉะนั้น
สิ่งสำคัญที่สุดคือว่าเราต้องเชื่อใจ เชื่อมัน ในสิ่งที่เค้าบอกมา รวมถึงให้
ความเคารพในสิ่งที่เขาเขียนมาโดยที่เราเองเนี่ยมีหน้าที่ใช้ความรู้ในเชิง
สถาปัตย์ไปตอบและเติมเต็ม ให้ function เป็นบ้านที่สบายวางไว้อ่อน
ทิศทางลมเข้า และใช้การได้โดยสะดวกนะครับ รวมถึงเรื่องความสวยงาม
ด้วยเหมือนกัน สุดท้ายในกระบวนการรีเสิร์ช [ภาพกระบวนการ
ตั้งเป้าหมายร่วมกัน] เรามักจะตั้งเป้าหมายในการออกแบบร่วมกันกับ
ทาง users ซึ่งคุณพ่อเองก็เป็นหนึ่งในนั้น ให้ช่วยเรียงลำดับว่าข้อไหน
สำคัญ เป็นอันดับ 1 2 3 รอกันลงมา [ภาพเป้าหมายในการออกแบบ
ของเรือนพินรัตน์] ซึ่งโปรเจกต์นี้เอง เรามีอยู่ 5 ข้อครับ แต่ว่าข้อที่สำคัญ
จริง ๆ เนี่ย มันมีอยู่ 2 ข้อ คือสองข้อบนสุด คือ เราอยากจะสร้างบ้านหลัง
นี้ให้มันเป็นที่แสดงความกตัญญูต่อคุณตาคุณยายของคุณวิวัฒน์ และ
อยากจะสร้างบ้านที่มันสะท้อนภูมิปัญญาพื้นถิ่นพัทลุง ซึ่ง 2 ข้อนี้มันผูก
โยงกันอยู่ เพราะว่าเรือนเก่าของคุณตาคุณยายก็เป็นเรือนพื้นถิ่นของ
พัทลุงนะครับ [ภาพภายนอกของเรือนพินรัตน์] ผ่านช่วงกระบวนการ
ออกแบบแลกเปลี่ยนกลับไปกลับมา จนสุดท้ายเป็นผลงานอันนี้ซึ่งเรือน
พินรัตน์ก็มีที่มาจากชื่อของคุณยายพินแล้วก็คุณตาวิรัตน์ครับ [ภาพ
สถาปัตยกรรมภายนอกเรือนพินรัตน์] โดยที่ถ้าจะอธิบายเชิง

ดีไซน์แบบเร็ว ๆ การที่เราทำบ้านให้มันเป็นทีระลึกของคุณตาคุณยายใน ความทรงจำของวิวัฒน์ได้จริง มันมีอยู่ 3 ข้อหลัก ๆ ที่เราใช้งานได้ อันที่ หนึ่งคือ เราใช้ลักษณะของเรือนพื้นพัทลุงในยุคสมัยที่ทั้งสองมีบ้านครับ จะใช้หลังคาทรงปั้นหยา ใช้กระเบื้องดินเผาเกาะยอ ซึ่งมันเป็นวัสดุที่ใช้ ในยุคสมัยนั้น [ภาพภายในโรงเรือนพินรัตน์] รวมไปถึงใช้ไม้เป็นวัสดุหลัก ของบ้านนะครับ มีประตูบานเพี้ยมติดกระຈกที่มาจากสเก็ทของวิวัฒน์ ครับ [ภาพภายในเรือนพินรัตน์] ชั้นสองก็ออกแบบให้อยู่ใน One roof อยู่ ในหลังคาเดียวกันแล้วก็โปร่งโล่ง ระบายอากาศได้ดี ใช้องค์ประกอบของ คอสง รูปขวaban ที่มาจากเส้น Sketch มือของวิวัฒน์ครับ ออกมาเป็น ของจริงได้แบบนี้ เป็นรูปร่าง รวมถึงราวกันตกที่มันก็เป็นส่วนหนึ่งใน ความทรงจำของเขาที่มีต่อบ้านคุณตาคุณยายเหมือนกัน ส่วนล่าง พยายามทำให้มันมีความรู้สึกเป็นได้ถุน หรือเปิดโล่งเชื่อมถึงกันหมด แล้ว ก็เปิดประตูบานเพี้ยมได้สุดผนังเพราะงั้นเวลาเปิดมันก็สามารถที่จะเชื่อม Inside-Out เข้ามาได้ด้วยกัน สามารถดึงเอาส่วนซึ่งเป็นต้นทุนสำคัญของ บ้านเข้ามาในบ้าน แล้วนอกจากนี้ก็มีองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เอามาใช้ เช่น ราวกันตกที่ทำเป็นที่นั่งด้วย หรือการนอนบนพื้น ใช้ฟูกนอน ไม่ได้ใช้เตียง แล้วใช้มุ้งแทน เป็นองค์ประกอบของเรือนพื้นถิ่นที่เราใส่เข้าไป [ภาพ ภายในโรงเรือนพินรัตน์จากมุมชั้นสอง] ข้อที่สองซึ่งอาจจะจะเป็นจุดสำคัญ อีกอันหนึ่ง คือว่า เราจะดีไซน์วิธีการติดรูปบุคคลสำคัญทั้งสองนี้ได้อย่างไร เราก็ตัดสินใจว่า เราอยากจะวางในจุดที่สำคัญที่สุดของบ้านที่มองเห็นได้ จากทั่วบ้าน ซึ่งเราก็ติดไว้ตรงบริเวณโรงโหล่งตรงทางเข้านะครับ ซึ่งจะ สามารถเห็นได้จากชั้น 1 และชั้นที่ 2 เพื่อให้เวลาเข้าบ้านหรืออยู่ในบ้าน สามารถรับรู้ได้ว่าบุคคลทั้งสองท่านยังอยู่ [ภาพคุณพ่อปรีชาสัมผัสเสาไม้ จากเรือนเดิม} และอันสุดท้ายที่ลืมไม่ได้เลยก็คือเรื่องไม้เก่าครับ ที่ ถึงแม้ว่าไม้จากเรือนเก่าคุณตาคุณยายเนี่ยมันใช้ได้ไม่ทั้งหมดครับ แต่ว่า เราสามารถนำมาใช้ในส่วนที่มันเป็นโครงสร้างหลักได้ ซึ่งรูปนี้ตอนที่เรา ไปตอนที่บ้านสร้างเสร็จคุณพ่อก็ดูภูมิใจแล้วเล่าให้เราฟัง

00:24:12	คุณภัทรารุณ จันทร์ขันธ์	เดินดูไปแล้วก็บอกว่า รู้ไหม เสาต้นนี้ จริง ๆ แล้วมาจากตรงไหนอะไร ยังไง คือมีความสุขมาก
00:24:20	คุณภคชาติ เดชะอำนวย วิทย์	[วิดีโอประกอบการบรรยายเรือนพินรัตน์] โอเค ถึงตอนนี้ผมอาจจะขอ อนุญาตเพื่อให้เห็นภาพชัดเจนขึ้นนะครับ อาจจะขอกลับไปวิดีโอตอนนั้น เหมือนตัดมาในช่วงเวลาสั้น ๆ เอามาประมวลอีกรอบนึง ให้มันสั้นลง เพื่อ จะได้เห็นภาพของทั้งสองคนเยอะขึ้น เป็นบทสรุปของบ้านหลังนี้ที่เราเล่า กันมา
(วิทยากรเปิดวิดีโอ)		
00:27:14	คุณภคชาติ เดชะอำนวย วิทย์	คือจริง ๆ วิวัฒน์ก็สรุปได้ดีแล้วนะครับ เลยอาจจะไม่ได้ต้องพูดอะไรเยอะ แต่ประเด็นถ้าในฐานะของนักออกแบบผมคิดว่า งานนี้ไม่ได้เป็นงานที่ สเกลใหญ่ แล้วไม่ได้มีมูลค่าเยอะแต่ผมรู้สึกว่ามันมาทำหน้าที่ที่มัน รองรับมากไปกว่าเรื่องของการใช้งาน มันรองรับคุณค่าอะไรของ ครอบครัวที่เชื่อมคนทั้ง 4 generation เข้าด้วยกัน ตั้งแต่ลูกของคุณตา คุณยาย คุณพ่อ วิวัฒน์แล้วเดี๋ยวจะไปถึงลูกของเขาอีกครับ เลยรู้สึกว่า งานนี้มันก็ทำหน้าที่ของมันในการรองรับคุณค่าตรงนั้นของครอบครัว สุดท้ายมันก็เสร็จอย่างนั้น ทำหน้าที่ของมัน
00:28:00	คุณภัทรารุณ จันทร์ขันธ์	โอเค ตรงนี้คือเรื่องราวของคนแกนนะครับ ที่ออกมากลายเป็นบ้านพื้นที่ ร่วมสมัยนะครับ ซึ่งต่อไปก็งานที่ทำไปชักพึกใหญ่ ๆ อีกงานนึง คือเดี๋ยว อันนี้จะให้ให้น้องเล่าให้ฟัง ถึงคุณพ่อตั้งครับ

เกี้ยวหนองบัว : ลุงตั้ง

00:28:21	คุณภาสพงศ์ มณีวัฒนา	[ภาพลุงตั้ง บะหมี่ร้านเกี้ยวหนองบัว] คนต่อไปที่จะพูดถึง ชื่อ คุณลุงตั้ง [ภาพไอ้ต ชัชและลุงตั้ง] มีอีกสองคนครับ คือ ไอ้ตกับชัช เป็นลูกสาวกับ ลูกเขย ทั้งหมดนี้เป็นเจ้าของร้านเกี้ยวหนองบัว [ภาพเก๋าร้านบะหมี่เกี้ยว หนองบัว] “บะหมี่ร้านเกี้ยวหนองบัว” ที่เป็นเจ้าแรกของจังหวัดตราด อายุ ประมาณสัก 50 ปีแล้วครับ [ภาพอาคารเก๋าร้านบะหมี่เกี้ยวหนองบัว] ภาพที่เห็นอยู่คือภาพของร้าน ตัวอาคาร จริง ๆ สักประมาณ 30 ปี ตาม
----------	------------------------	--

สภาพกาลเวลา มันถึงระยะเวลานึงที่เราจำเป็นจะต้องรีโนเวทเพื่อให้สิ่งนี้มันเดินหน้าไปต่อไปได้ พอมาถึงรุ่นลูก เขาเลยมาที่บริษัทเรา เราจึงออกแบบให้เขาใหม่เป็นแบบนี้ [ภาพร้านปะหมี่เกี่ยวหนองบัวหลังรีโนเวทเสร็จ] ทุกอย่างดูหน้าตาเหมือนจะเปลี่ยนไปหมดอาจจะมีคงไว้เป็นเสาไฟฟ้าอยู่จริง ๆ แล้วภาพที่เห็นนี้ ดีไซน์ที่ออกมา [ภาพร้านปะหมี่เกี่ยวหนองบัวหลังรีโนเวทกับลูกตั้ง] ที่มาของมันเอามาจากคน ๆ นี้ครับ คือคุณพ่อ เราอาจจะเห็นว่าภาพลักษณ์มันอาจจะดูสมัยใหม่ แต่จริง ๆ แล้วสิ่งที่เราดึงมาใช้ในการออกแบบ คือ “คุณพ่อ” ซึ่งเป็นตัวตนของร้านเป็น “คุณค่า” ของร้านที่พอเราลงไปผ่านกระบวนการทั้งหมดแล้วเนี่ย เราเจอว่า ทุกสิ่งทุกอย่างที่ออกมาเป็นร้านเกี่ยวหนองบัวได้ มันยังตรงกับคุณพ่อหมดเลย เพราะฉะนั้นถ้าเราจะออกแบบอะไรใหม่เราก็ควรถอดรหัสคุณค่าจากตรงคุณพ่อ เพื่อที่จะนำมาใช้

[ภาพเก่าคุณลุงตั้งตอนเริ่มขายปะหมี่] เริ่มต้นที่ประวัติของร้าน คือคุณพ่อเป็นคนแรกเลยที่ถือบรรณเข็นขายปะหมี่ที่จังหวัดตราดตั้งแต่ 50 ปีที่แล้ว ทำปะหมี่เองด้วยมือทั้งหมด จนทุกวันนี้ก็ยังทำอยู่ ร้านก็เริ่มเติบโต โด่งดัง มีออกรายการทีวี จนมาเป็นร้านแบบคุหา 3 x 5 ที่เห็นนะครับ [ภาพตอนลุงตั้งไปจ่ายตลาด] ตอนที่เราลงไปรีเสิร์ช เราไปตามติดชีวิตคุณพ่อว่าเค้าไปจ่ายตลาดเป็นยังไง คือพวกนี้เวลาเราลงไป เราจะได้เห็นเลยว่า คาแรคเตอร์หรือว่าบรรยากาศของเขา และของร้านมันเป็นยังไง เวลาคุณพ่อเดินตลาดก็จะทักทายทุกคน ทุกคนจะรู้จักกันหมดเลยเหมือนเป็นผู้ยิ่งใหญ่ที่เดินผ่านเข้ามาในตลาดแล้วทุกคนต้องแบบยกมือไหว้ แต่ในความยิ่งใหญ่ของเขา เขาถ่อมตัว เขาดูสมถะ

00:31:18	คุณภัทรารุณ จันทรังษี	แม้คำทักไม่ใช่ว่า “สวัสดีค่ะ” ด้วยนะ เป็นแบบ “อ้าว ลุงตั้ง” เขาจะเรียก “ไอเกี่ยว ๆ”
00:31:24	คุณภาสพงศ์ มณีวัฒนา	แต่คุณพ่อเขาจะดูสงบถ่อมตัว เวลาทักทายคนอื่น คือเสื้อผ้าอันนี้ก็เป็นผู้เฒ่า เป็นยูนิฟอร์มนะ มันไม่ใช่เสื้อเดิมตั้งแต่สมัยก่อน

ลงไปเราก็ไปพูดคุยกันว่าเป็นยังไง ไปชิมอาหาร แล้วให้คุณพ่อช่วยสอน ทำตรงนี้ ลองปั้นดู ระหว่างที่สอนนี้แหละ ลองถามดูครับว่า คุณพ่อเค้าทำ ยังไงบะหมี่มันถึงอร่อย คุณพ่อบอกมาว่า “มันใช้ความรู้สึก มันต้องรู้จัก บะหมี่” เราก็ “โอ้โฮ นี่มันร้านบะหมี่ดังจริงมัย นี่มันหมายความว่าไม่มี สูตรนี้นะ” (หัวเราะ)

- | | | |
|----------|--------------------------|---|
| 00:32:16 | คุณภัทรารุณ
จันทร์ขี้ | มีอีกนะที่มีคนถามว่า “เออ พ่อลวกบะหมี่ยังไงให้อร่อย?” พ่อเขาบอกว่า “ก็ลวกๆไปเถอะ” คือทำบะหมี่ต้องรู้อยู่แล้ว ว่าทำยังไง มันไม่มีสูตรสำเร็จหรอก |
| 00:32:35 | คุณภาสพงศ์
มณีวัฒนา | จริง ๆ แล้วคำตอบเขา มันสะท้อนให้เห็นได้ว่าเขาเป็นคนใส่ใจมาก ๆ เวลา เขาทำงาน เขาเอาใจเขาไปอยู่ที่สิ่งที่เขาทำจริง ๆ [ภาพแบบสอบถาม] แล้วเราทำแบบสอบถามด้วยครับ คือ ระหว่างทางตอน เริ่มต้นเราไม่รู้หรอกว่าจุดจบมันเป็นอย่างไง มันจะเกิดความไม่มั่นใจ บางอย่าง อย่างเช่น โอ้ตกับซันนี่ตอนแรก ๆ เขาก็คิด เอ ร้านนี้มันไปต่อได้ไหม? หรือ เราจะเปลี่ยนไปขายราเม็ง หรือ ทำคาเฟ่ดีหรือเปล่า? เปลี่ยนชื่อไหม? ชื่อพวกนี้ขายได้หรือเปล่า? หรือ แม้แต่อาหารมันอร่อยไหม? คือ ถ้าไม่อร่อยจะจบแยกย้ายกันไป |
| 00:33:22 | คุณภัทรารุณ
จันทร์ขี้ | หมายถึงว่า จะทำร้านไปก็เท่านั้น ถ้าบะหมี่ไม่อร่อย เราจะเจ๊งเพราะบะหมี่หรือเปล่า |
| 00:33:25 | คุณภาสพงศ์
มณีวัฒนา | เราก็เลยทำแบบสอบถามขึ้นมา [ภาพแผนภูมิวงกลมแสดงผลการสำรวจ] ซึ่งผลของการทำแบบสอบถามจริง ๆ แล้วมันมีข้อมูลหลาย ๆ อย่าง แต่ว่าสุดท้ายเรารู้แล้วว่าร้านยังมีที่ดีอยู่เยอะ หลาย ๆ อย่าง ร้านนี้มันยังมีชื่อเสียง มีสิ่งที่สร้างขึ้นมาและมันยังมีอยู่ แต่มีความเป็นจริงบางอย่างที่ โอเค เรารู้ว่าคนรุ่นใหม่เขาไม่รู้จักร้านนี้จริง ๆ มันน้อยลงไปเรื่อย ๆ แล้วเขาก็ไม่มาร้าน เพราะว่าพอเขามองในกายภาพของร้านนี้มันไม่ดึงดูดเขาแล้ว |

00:34:07	คุณภัทรารุณ จันทร์ขี้	จะต้องพูดถึงกายภาพของจังหวัดตราด คือ จังหวัดตราดเป็นจังหวัดที่เล็กมาก เล็กที่สุดในประเทศไทย คือพื้นที่เมืองมันนิดเดียว ทุกคนรู้จักกันหมดในเมือง แล้วร้านก๊วยหนองบัวก็ตั้งตระหง่านอยู่ในตลาด แบบว่าตั้งปั๊ง! คือทุกคนยังไม่ต้องเคยเห็น แต่ขนาดเห็นแบบนี้ ตั้งตรงนั้นนะ มันก็จะมีคนที่ไม่รู้จัก ทั้ง ๆ ที่มันอยู่กลางในเมือง
00:34:32	คุณภาสพงศ์ มณีวัฒนา	แบบสอบถาม 400 กว่าคน นี่คือคนตราดหมดเลยนะ คือเมืองมันเล็ก มันจึงง่ายมาก เวลาเราโยนแบบสอบถามไปที่นี้ มันวิ่งไปหาทุกคนได้จริง ๆ เพราะฉะนั้นก็คือหลังจากเราเสร็จทั้งหมด [ภาพเป้าหมายในการออกแบบร้านบะหมี่ก๊วยหนองบัว] เรามาตั้งเป้าหมายในการออกแบบร่วมกันกับทางไธด์กับซัช ทาง Owner คือ สิ่งนี้มันเหมือนเป็นสิ่งที่เราตั้งเอาไว้ว่าเราอยากจะไปถึง เราอยากไปถึงสิ่งนี้ให้ได้ในการทำงานครั้งนี้ มันมีอยู่ 4 ข้อ อันที่หนึ่ง คือ ปลุกตำนานบะหมี่ก๊วย ตอนนั้นเราก็ตั้งให้ดูหึกเหิมเลย จริง ๆ แล้วมันก็คือการที่เราถอดรหัสขึ้นมา ทุกอย่างออกมาแล้ว คือ เราอยากสะท้อนตัวตนความเป็นคุณพ่อออกมา การทำบะหมี่ด้วยหัวใจที่เขาบอก อยากให้ทุกคนได้รับรู้
00:35:24	คุณภัทรารุณ จันทร์ขี้	เราเชื่อว่าร้านเดิม มันมีต้นทุนที่ดี มันมีคุณค่าของเดิมอยู่ การจะไปเปลี่ยนร้านนี้ให้เป็นร้านอื่น ไปเป็นอะไรที่มันไม่ใช่ตัวของเขา มันน่าจะเสียตาย เพราะว่ามันมีตำนาน เราเลยใช้คำว่าปลุกตำนาน คิดว่ามันจะได้เอาสิ่งที่มีอยู่แล้วเนี่ยมาทำให้มันชัด
00:35:48	คุณภาสพงศ์ มณีวัฒนา	เราเอามาใส่ในบรรยากาศใหม่ ในบริบทใหม่ ข้อต่อออกมา คือ ทำให้บะหมี่เป็นของทุกคน อันนี้คือเราไม่ได้จำกัดว่าจะต้องวัยรุ่น คนแก่ก็ต้องกลับมากินที่นี้ต่อได้ ทุกคนต้องมาได้อย่างสบายใจ แล้วเราก็มองว่าที่นี้มันจะเป็น Destination ของเมืองตราด คือ ตราดเป็นเมืองเล็กครับ ทุกคนที่มาเราก็อยากให้มาแวะที่ร้านนี้ นักท่องเที่ยวทุกคน แล้วพอเราทำสามข้อนี้ได้ คิดว่ามันน่าจะสร้างความยั่งยืนให้กับร้านได้ต่อไปอันนี้ก็คือเหมือนเป็นสิ่งที่เราคุยกันแล้วเราก็ตั้งเป้าไว้ ตอนคุย เราคุยกันว่ามันไม่ใช่

แค่ผู้ออกแบบอย่างเดียวจะ ทำสิ่งนี้ได้ มันต้องเจ้าของร่วมมือกันด้วย ตอนนั้นเราใช้คำว่า “ฮาร์ดแวร์-ซอฟต์แวร์” เหมือนกับว่าทางทีมเดียวเรา จะทำฮาร์ดแวร์ให้ จะออกแบบกายภาพหรือจะออกแบบร้านให้ แต่ทาง คุณเองก็ต้องทำสิ่งที่ เป็นอาหาร เป็นซอฟต์แวร์ เป็นการบริการ เป็นอะไร อย่างนั้นด้วยนะ เพื่อให้ไปถึงเป้าหมายอันนี้ที่เราวางเอาไว้ด้วยกัน

00:37:00 คุณภัทรารุณ
จันทรังษี คือจะสังเกตว่าเวลาเราตั้งใจทียในการทำงานหรือการออกแบบ มันจะไม่ มีเจตยในเชิงว่า มันจะดูสวยยังงั้ ดูสไตล์เป็นแบบไหน ชักเท่าไหร่นะครับ คือจริง ๆ เราารู้สึกว่ามันเป็นสิ่งจำเป็น ยังงั้ต้องทำให้มันสวย อันนี้คือสิ่งที่ เราเรียนมาอยู่แล้ว แต่ว่าเราแค่รู้สึกว่ ถ้าร้านมันจะไปถึงจุดที่มันเป็น ปัญหาจริง ๆ มันไปแก้เรื่องสวยอย่างเดียวมันไม่พอ

00:37:30 คุณภาสพงศ์
มณีวัฒนา จริง ๆ เราไม่ได้จะกำหนดหรือบีบว่า นำคุณค่ามาตั้ง หรือว่ามันต้องสวย หรืออะไรนะครับ แต่ว่าพอเวลามันมาทำงานร่วมกับบริเสิร์ชร่วมกันกับทาง Owner สิ่งที้ออกมามันจะเป็นอะไรที่มันเป็นพื้นฐานง่าย ๆ อย่างนี้ครับ คือถ้าสมมุติว่า Owner บอกว่าต้องสวย จริง ๆ มันจะใช้เป็นเป้าหมาย หนึ่งในการออกแบบ พอได้ แต่เราอาจจะถามต่อว่าทำไมถึงสวย? สวยคือ อะไร? สวยเพราะอะไร? สุดท้ายมันจะแคะออกมาจนเป็นอะไรประมาณ นี้

กลับมาทีหลังจากข้อมูลตรงนี้ เราารู้แล้ว ว่าสิ่งที่เราต้องยึดไว้ในการทำงาน ออกแบบต่อไป มันคือมีความเป็นตัวตนของคุณพ่อ ทีเล่ามาทั้งหมดตอน แรก การใส่ใจ ความเป็นสมถะ หรืออะไรทั้งหลายแหล่ [ภาพร้านบะหมี่ เกี้ยวหนองบัวหลังรีโนเวทกับลุงตั้ง] ทีเรที่ตั้ง คือว่าสุดท้ายแล้วภาพของ ร้านที้ออกมาคือคุณพ่อต้องไปยืนอยู่ทีร้านนี้ได้แบบทีไม่รู้สึกละลอก

00:38:36 คุณภัทรารุณ
จันทรังษี คือแกต้องรู้สึกว่ แกสบายใจทีอยู่ในร้านนี้

00:38:41

คุณาสพงศ์
มณีวัฒนา

ใช่ รวมถึงภาพด้วย อาจจะคล้าย ๆ ภาพนี้ คุณพ่อต้องยืนอยู่กับร้านนี้ได้ มันคงไม่ใช่ร้านที่ออกมาแล้วดูเป็นสมัยใหม่มาก ๆ จนคุณพ่อคุณแม่ยืนอยู่แล้วรู้สึกแสบใจ [ภาพขยายกระเบื้องที่ใช้ในการออกแบบ] ตัวดีไซน์มันเลยออกมาในลักษณะที่เรียบมาก ๆ คือใช้ภาษา ใช้เส้นอะไรที่ไม่ได้หรือหาอะไรเยอะ วัสดุที่ใช้ เราไปมองที่กระเบื้อง 10 x 10 ซม. มันเป็นตัวเลือกที่ได้ทั้งความเก่าและความใหม่ ความเก่าของตึกแถวสมัยก่อน คาเฟ่สมัยใหม่ก็เริ่มเอากลับมาใช้ด้วย เพราะฉะนั้นมันเป็นวัสดุที่ได้ทั้งสองทาง แต่ว่าในการมาใช้เราก็พยายามใส่ดีเทลความใสใ้อะไรเล็ก ๆ น้อย ๆ เข้าไปแทรกอยู่แบบที่ไม่ต้องตะโกนอะไรมากมาย อย่างเช่นลบบุมโค้ง การเรียงกระเบื้องที่มันสลับนิดนึงในบางจุดครับ แล้วก็ในส่วนหน้าร้านที่ดูใกล้ ๆ กับคนก็ใช้ตัววัสดุที่เป็นพื้นถิ่นหน่อย เป็นประตูไม้ช่องคอสอง [ภาพตัดอาคารแสดงการปรับเปลี่ยนพื้นที่ภายใน] ส่วนพื้นที่ภายใน เราก็จัดการสเปซข้างในใหม่ ของเดิมมันจะเป็นตึกแถวสามคูหา ลึกมาก ๆ แล้วตรงกลางจะมีด มีพื้นที่โล่งที่ไม่ใช้งานอยู่เยอะ เราจัดพื้นที่ใหม่ พอพื้นที่ไม่ได้ใช้งานก็ขอเจาะเป็น Court เพื่อทำให้เกิดบรรยากาศที่ดีขึ้น ข้างในจะได้มีแสงธรรมชาติลงมา ส่วนหนึ่งคือถ้าเรามองจาก Section นี้ครับ เราจะเห็นว่ามันจะมี court สองข้าง ตรงกลางความรู้สึกมันจะเป็นบ้านหลังเล็ก ๆ ที่อยู่ในพื้นที่ของตึกแถว มันจะเป็นตัวช่วยทำให้ความรู้สึกมันดูใกล้ชิด อบอุ่นขึ้น [ภาพภายในร้านบะหมี่เกี๊ยวหนองบัว] คือภายในจะสะท้อนออกมาเป็นประมาณอย่างรูปด้านซ้ายครับ เราจะเห็นเหมือนมีช่องหน้าต่างที่อยู่ข้างใน และเป็นคอร์ทที่ใช้ต้นไม้มาช่วยให้เป็นธรรมชาติมากขึ้น พื้นที่ก็จะเปลี่ยนแปลงในลักษณะนี้ มันจะมีช่องหน้าต่างที่มองเห็นกันทั้งสองฝั่ง [ภาพเคาน์เตอร์หน้าร้าน] มีพื้นที่อีกอันหนึ่งซึ่งเป็นพื้นที่ที่ร้านสมัยก่อนเท่านั้นที่จะมี นั่นคือ เคาน์เตอร์ที่เจ้าของนั่งอยู่หน้าร้าน ลูกค้าทุกคนที่เข้ามาก็ต้องคุยกัน เขาจะรู้จักลูกค้าทุกคน อันนี้มันเป็นสิ่งที่เรายังเก็บไว้คือร้านสมัยใหม่จะไม่มีพื้นที่แบบนี้ มันทำให้ร้านมันดูใกล้ชิดกับทุกคน ซึ่งคุณพ่อคุณแม่เขาก็จะมานั่งอยู่

00:41:46	คุณภัทรารุณ จันทร์ขี้	คอยรับลูกค้า เดินผ่านหน้าร้านข้าวก็ “วันนี้กินมัย” “วันนี้ไม่กินเหอ” บางทีลูกค้าก็เดินมาคุยเฉย ๆ แล้วไม่ได้กิน เดินมาคุยกันกับเจ้าของร้าน จะเป็น feeling แบบนั้น
00:41:59	คุณภาสพงศ์ มณีวัฒนา	อยากรู้เรื่องอะไรของจังหวัดมาที่เคาน์เตอร์นี้ได้ เคื่อก็จะเมื่อกันหมด [ภาพ Before - After] อันนี้เป็นสภาพของภายในร้านที่มันเปลี่ยนไป มันก็จะเป็นสิ่งที่พยายามใส่เข้าไปว่ามันจะเป็นความเรียบง่าย คือเราไม่ได้จะตกแต่งอะไรให้มันเยอะเรามองว่าจริง ๆ แล้วแค่ปรับสเปซมันก็อาจจะเพียงพอแล้วไม่ต้องเน้นการใส่อะไรมากมาย [ภาพคู่โชว์หน้าร้านบะหมี่เกี๊ยวหนองบัว] พื้นที่หน้าร้านเราปรับให้ดูเปิดโล่งขึ้นดูต้อนรับขึ้น แต่ยังมีส่วนที่จะตั้งตู้โชว์แสดงให้เห็น คือคาแรคเตอร์ของร้านอาหารตามฟุตบาท เขายังไงก็ต้องการการโชว์ว่าเขาขายอะไร ซึ่งสิ่งนี้มันยังจำเป็นต้องมีอยู่ [ภาพร้านบะหมี่เกี๊ยวหนองบัวกับบริบทเมืองตราด] ตัวอาคารที่วางไว้สุดท้ายดีไซน์ที่ออกมาเวลาเราคิด เราก็พยายามนึกว่าเราไม่อยากจะให้มันดูแปลกแยกจากตัวบริบทโดยรอบ เหมือนทำอะไรใหม่ก็ดูน่าหมั่นไส้ หรือคนมันก็จะแบบว่าไม่มาอะไรอย่างนี้ครับ คือก็พยายามจะ keep สิ่งนี้ไว้ให้มันดู โอเค ถึงร้านมันจะดูใหม่มันยังอยู่ได้ [ภาพตลาดบะหมี่เดิมนำมาทำกรอบรูป] แล้วก็ในความเป็นตำนานอะไรบางอย่างความเป็นร้านเก่าแก่ เราก็ใช้สิ่งของเก่า ๆ อันนี้ที่เห็นก็คือตลาดบะหมี่เก่าเอามาทำเป็นกรอบรูปแล้วก็เอารูปของร้านเก่า ๆ รูปคุณพ่อมาใส่ [ภาพโคมไฟจากอบน้ำเชียว] มีดีเทลเรื่องเอางอบมาใส่ ซึ่งมันเป็นของดีของเมืองตราด ทำเป็นโคมไฟ [ภาพพื้นที่ชั้นสอง] พื้นที่ชั้นสองคือมันจะมีโจทย์เรื่องดึงวัยรุ่นขึ้นมา นอกจากดีไซน์เราคงต้องการสเปซในพื้นที่ด้วย เพื่อที่จะดึงเขา ก็ทำคาเฟ่ที่มันยกขึ้นมาอีกที่ชั้นสอง [ภาพพื้นที่ชั้นสองจากบริเวณคอร์ท] ส่วนคาเฟ่มันก็จะมีความสบายมากขึ้น มีมุมที่เราคิดว่าจะสร้างไว้ให้วัยรุ่นอยากมาใช้ อย่างเป็นทางการที่มันยื่นออกมา มันก็เพิ่มความทันสมัยเข้าไปมากขึ้นหน่อย ซึ่งสุดท้ายสิ่งที่เราคิดออกแบบเอาไว้ พอเราย้อนกลับไปดูมันก็พอจะได้ตามที่เรที่ตั้งใจไว้อยู่

00:44:36	คุณภัทรารุณ จันทร์รังษี	เป็นบะหมี่ของทุกคนได้มัย
00:44:40	คุณภาสพงศ์ มณีวัฒนา	ที่เห็นทุกคนอันนั้นไม่ได้เชิญมานะครับ เขามาเองจริง ๆ ในรูปมันดู หลากหลายมาก
00:44:49	คุณภัทรารุณ จันทร์รังษี	เพราะตอนแรกเรากังวลว่า วัยรุ่นจะมาไหม เพราะว่าจริง ๆ เราอยากทำ เพื่อที่จะแก้ปัญหาเรื่องวัยรุ่นไม่มา ปรากฏว่า เฮ้ย วัยรุ่นเข้ามาแล้วชวน พ่อแม่มาด้วย เรากังวลว่าถ้าเราทำร้านใหม่แล้วคนรุ่นเก่า ๆ ที่เขามากิน เนี่ยเขาจะอึดอัดหรือเปล่า เขาจะรู้สึกไม่ใช่ที่ของเขาไหม เราไปช่วงแรก ๆ เห็นแล้วเราก็กสบายใจ เพราะว่าก็คือมาทั้งครอบครัว
00:45:12	คุณภาสพงศ์ มณีวัฒนา	คนเก่าที่เคยมาร้านนี้ เขาก็ยังกลับมาอยู่ หนุ่มวัยรุ่นก็ยังกลับมา มีมาใช้ บริการเพิ่ม ซึ่งสิ่งเนี่ยผมคิดว่า เขาคงไม่ได้มาแล้วรับรู้ ว่านี่คือคุณค่าที่เรา ต้องมาสัมผัส แต่ว่ามันเป็นสิ่งที่เราพยายามถอดออกมาแล้วมาใช้ในการ ออกแบบเพื่ออะไรบางอย่าง [ภาพครอบครัวและร้านบะหมี่เกี๊ยวหนองบัว] อย่างอันนี้เป็นครอบครัวตอนร้านเสร็จ โอ้ตเขาก็กลับมาเล่าให้เราฟังว่า พอร้านเปิดคุณแม่เค้าก็ยืนอยู่แล้วมองที่ร้าน แล้วบอกว่า “ถ้าหากมา เห็นคงดีใจมาก” พอเราได้ยินอะไรแบบนี้เราแอบดีใจไปกับเขาด้วย ภูมิใจ แล้วคุณค่าอะไรบางอย่างที่เราบอกไว้ว่านอกเหนือความสวยงามจริง ๆ มันอาจจะแค่อะไรเล็ก ๆ น้อย ๆ แบบนี้ ที่มันสะท้อนกลับมาถึงคนทุก คนที่เกี่ยวข้องกับ Project [ภาพร้านเกี๊ยวหนองบัวสาขากรุงเทพ] อันนี้มีแอบขายงานต่ออันนี้เป็น ร้านเกี๊ยวหนองบัวสาขาใหม่ มาเปิดที่กรุงเทพเราจะได้กินบะหมี่เกี๊ยวที่ริม แม่น้ำเจ้าพระยา อธิบายเพิ่มเติมอีกนิดนึงเร็ว ๆ มันเป็นคาแรคเตอร์ของ อาคารเก่าของตลาดที่เราพยายามจะเอากลับมาใช้ โดยภาษากับวัสดุที่ มันสมัยใหม่ขึ้น

NAPLAB : คุณป้อง

00:47:09

คุณภัทรารุณ
จันทรังษี

โอเค อันนี้เป็นเรื่องราวอีกเรื่องหนึ่งนะครับ ที่ตรวด จริง ๆ ผมเหลืออีกคนหนึ่งเอาไว้ออนสุดท้าย [ภาพคุณป้อง] อันนี้คือคนสุดท้ายที่เราจะคุยกันถึงเป็นคนสำคัญที่สุดนะ คือป้อง สถาปัตย์จุฬาฯ รุ่น 66 จริง ๆ จะบอกว่าคนนี้เป็นคนที่เบ็นเจเนอเรเตอร์ให้กับงานหลาย ๆ งานของ 'ตื่น' นะครับ ป้องเนี่ยถ้าแนะนำก็ไม่รู้เป็นอะไร จบอินที่เรีย แต่ไม่ได้ทำอินที่เรีย ไปสอนคอมพิวเตอร์ สอนเรนเดอร์ แล้วเก็บมาลงทุน ทำรับเหมา เป็น Owner ทำเยอะไปหมด [ภาพ NAPLAB สาขาบริเวณบรรทัดทอง] ป้อง คือ Owner ของ NAPLAB จุฬาฯ ถ้าใครพอจะได้ไปใช้บ้าง [ภาพ NAPLAB สาขาวังหลัง] มีสาขาที่สองที่วังหลัง ซึ่งตอนนี้เป็นของหายากละ เข้าไปนี่จะไม่ใช่นะ NAPLAB วังหลังละ เป็นแบรนด์อื่นไปแล้ว แต่ดีไซน์ยังใช้ประมาณนี้อยู่ อันนี้อยู่ที่วังหลังที่ริมแม่น้ำ [ภาพ KIDDNAP, Mint Tower] สุดท้ายคือ KIDDNAP ที่ตึก Mint Tower ณ ปัจจุบัน อันนี้คือห่างกันประมาณสองปีแต่ละ Project ทั้งหมดทั้งมวลนี้เรียกการเดินทางของ Project NAPLAB มันเริ่มต้นมาจากจากอาคารนี้ครับ [ภาพตึกนักศึกษานานาชาติศึกษิตนิเวศน์] อันนี้ภาพถ่ายไว้เมื่อสักประมาณปี 2016 คือเป็นปีแรกที่พวกเราเริ่มทำงานกัน เห็นอย่างนี้ไม่ค่อยคุ้นตาแล้ว [ภาพตึกนักศึกษานานาชาติศึกษิตนิเวศน์] อันนี้คือตึกนักศึกษานานาชาติศึกษิตนิเวศน์ นื่อง ๆ ปีสี่ข้างหลังเห็นตึกรู้ใหม่ว่าตึกไหน ไม่รู้แล้วใช่ไหม ตึกนักศึกษานานาชาติของจุฬามัยก่อน ข้างในก็เป็นหอพักแบบนี้ [ภาพ Google street ซอจุฬาลงกรณ์ 6] อันนี้คือถอยมาให้เห็นว่าอาคารนี้อยู่ตรงไหน ทุกวันนี้เปลี่ยนไปเยอะมาก จริง ๆ ผมทำสไลด์เองยังรู้สึกว้า ไอ้โห มันเปลี่ยนไปเยอะมากจริง ๆ นี่คือบรรทัดทอง มุมซ้ายตรงนี้น่าจะเป็น Stadium One และทุกวันนี้เป็นเสาสีชมพูขึ้นมา อันนี้คือสนามศุภฯ แล้วตรงนี้เป็นร้านโจ๊กสามย่าน เป็นเจ๊เกียง ฯลฯ คือ เปลี่ยนไปเยอะจริง ๆ อันนี้ 6 หรือ 7 ปีนะ จาก 2016 ก็ประมาณ 7 ปีหรือ 8 ปี คือ ทุกอย่างเริ่มต้นจากตรงนี้ ป้องกับบอก “เฮ้ย เต็นท์ โอ้ เผอิญไปเช่าซื้อตึกหนึ่งต่อจากจุฬาฯ มา ทำยังไงกับมันดีให้มันมีรายได้?” ประมาณแค่นี้เลย ก็คุยกันยาว ซึ่งผมขออนุญาตรวบ เพราะว่ากระบวนการมันยาวมาก จากไฮสเทค

จากสนามมวย โรงอาบน้ำ [ภาพ Facebook post ของคุณป๋องเกี่ยวกับ NAPLAB] สุดท้ายออกมาเป็นอย่างเห็นทุกวันนี้ ณ ตอนนี้อะไรๆ เราทำงานเรื่องโปรแกรมนานมาก แล้วป๋องพูดว่า นี่ถึงบรรยากาศตอนทำธีสิสด้วยกันที่คณะ สมัยก่อนสตูดิโอเราในทุกชั้นมันคือนอนค้างได้ เรามานอนกันตั้งแต่เดือนอะไรไม่รู้ นอนอยู่ 2-3 เดือน สนุกมากเลย มันเป็นบรรยากาศที่เรามีความสุข เราารู้สึกว่าเราอยากได้บรรยากาศตอนนั้นกลับมา [ภาพแผนผังพื้นที่ทำงานที่เหมาะสมกับคนทำงานสร้างสรรค์] เราอยากทำ Co-Working Space หรือ Work Space นี่แหละ ไม่ต้องเรียก Co-Working ก็ได้ เป็น Work Space สำหรับเด็กดีไซน์ จริง ๆ ถ้าตรงกว่านั้น คือ เด็กสถาปัตย์ จุฬาฯ เลย แล้วคณะนี้พฤติกรรมการเรียน การทำงานไม่ได้มานั่งทำงาน Proper ทำ ๆ นอน ๆ กลิ้ง ๆ เกลือก ๆ บางทีไปนอนอยู่ใต้โต๊ะอะไรอย่างนี้ เราเห็นภาพแล้วอยากทำสิ่งนั้นให้มันเกิดขึ้นจริง ๆ มันเลยเกิดไอเดียว่า ทำ Work Space แบบนั้นดีกว่า เลยเกิดเป็นโจทย์อันนี้นะครับ ที่เราอยากจะทำเพิ่มขึ้น ป๋องหายไปสักพักนึง แล้วกลับมา โผล่มาว่า “เฮ้ย เต็นท์ มีคำมาขายอะ” – **ที่ทำงาน...ไม่ได้งาน** [ภาพบทความนำเสนอแนวคิด NAPLAB] เหมือนชุดนอนไม่ได้นอน (หัวเราะ) คือเป็นที่ทำงานที่ดูเหมือนไม่ต้องจริงจังซีเรียส มีที่จับเหมือนกับที่เราทำงานอยู่ที่สตูดิโอสมัยก่อน ผมว่า เฮ้ย น่าสนใจ!

00:52:02

คุณภัทรารุช
จันทรังษี

เลยตั้งโจทย์เหมือนเห็นภาพบรรยากาศรวม ๆ ไว้แบบนี้ครับ [ภาพเป้าหมายในการออกแบบ NAPLAB] ตั้งโจทย์ในการออกแบบไว้เช่นเดียวกับทุกอันก็จะมีโจทย์ของเราว่าเราจะทำอะไร เราตั้งร่วมกันว่าเราจะทำพื้นที่ทำงาน 24 ชั่วโมงเลย เพราะว่าบางทีเราอนดึก ๆ มาทำงานดึก ๆ ตื่น ๆ ไม่นอน มาทำงานตอนกลางคืนก็มี คิดแบบนั้นเลย แต่ถ้าเราไม่เอาซีเรียส เราต้องซิด ๆ ส่วนเรื่องส่งเสริมการทำงานความคิดสร้างสรรค์นี่เป็นคำโปรยกับ Marketing หน่อย คิด ๆ ก็รู้สึกว่าจะต้องมีอยู่ครับ ที่นี้จริง ๆ อันนี้มันเป็นงานแรกของพวกเราที่เราทำงานร่วมกัน แล้วป๋องเป็นลูกค้าคนแรกของเรา และเป็นเพื่อนเราด้วยจังหวะนั้นมันเป็นช่วงที่คล้าย ๆ เหมือนทดลอง เราทดลองแล้วรู้สึกว่า เรามีโจทย์มาแล้ว แต่มันเหมือนขาด

อะไรไป มันเหมือนขาดอะไรบางอย่าง เราารู้สึกว่า เราอยากทำให้ที่นี้มีอะไรที่มากกว่านั้น หรือมันทำหน้าที่อะไรได้มากกว่านี้ไหม [ภาพ Google street ย่านบรรทัดทอง] เรานัดกันไปเดินย่านบรรทัดทองช่วงนั้น ซึ่งนี่ผมมาดูรูปแล้ววันนี้ก็รู้สึกตกใจเหมือนกัน ว่ามันเปลี่ยนไปเยอะจริง ๆ 8 ปีตรงไหนแล้วก็ไม่รู้เนี่ย นื่อง ๆ รุ่นนี้อาจจะไม่ทันแล้วจริง ๆ คือสมัยก่อนนี้จากฝั่งโลตัสพระรามหนึ่งยาวไปจนถึงเชียงกง คือหน้าตาเหมือนกันหมด เป็นย่านขายเครื่องกีฬา เป็นเชียงกง ตรงกลางจะเป็นสวนหลวงที่ถ้าเป็นรุ่นพี่คือไปกินก๋วยจั๊บกัน เดียวนี้มันเปลี่ยนไปเป็นหลายหลายอย่างแล้ว อันนี้เป็นรูปถ่ายที่เราไปเดินถ่ายรูปกัน ทุกวันนี้จะเป็นถนนตรงกลาง มีถนนที่ตัดเส้นตรงกลางซอย 5 มีต้นไม้ใหญ่ ๆ ใหม่อี่ยม สภาพจะเป็นแบบนี้ มีพวกอะไหล่เชียงกงวางข้าง ๆ แล้วก็มีความมานั่ง คือบรรยากาศสมัยก่อนเป็นอย่างนี้ ที่นี้ ณ ตอนนั้นจำได้ว่า ตอนที่เราเลือกโปรเจกต์เรารู้อยู่แล้วว่าทั้งแถบเนี่ยเดี๋ยวอนาคตจะต้องโดนค่อย ๆ ไล่เปลี่ยนไปแน่ ๆ มีอุทยานร้อยปีขึ้น มีคอนโดมิเนียมขึ้น แล้วตอนนั้นสกายวอล์คขึ้นแล้ว เริ่มเห็นภาพ เราารู้สึกว่าเราไม่ได้ปฏิเสธการพัฒนาอะไรใด ๆ เพียงแต่เรารู้สึกว่า มันเห็นอยู่ว่าสิ่งนี้มันกำลังจะไม่มี มันเห็นด้วยตา เพราะกำลังโดนไล่ทุบไปอย่างนั้น [ภาพป้ายศาลเจ้าถูกทุบทำลายทิ้งไว้] เป็นจังหวัดบังเอิญกันระหว่างเดินไปเจอป้ายนี้ครับ ถ้าคนรุ่นน้องจะคุ้นเคยมันคือป้ายศาลเจ้า ที่จอดรถตรงสวนหลวง ตรงร้านแฟงคั่วไก่ ซึ่ง ณ วันนั้นที่ไปเจอคือมานอนแอดแมงอยู่บนพื้น ชนิดที่ว่าตกใจทำไมมาอยู่อย่างนี้ บอกป่องมาเก็บไป เอาปึกอัมมาเก็บ ดูแล้วไม่มีใครเอา ไปขนมาเดี๋ยวจะเอามาใช้ตอนทำแบบ เราก็บอกป่องว่ามีพวกของที่เขาจะทิ้งที่เขาซื้อ ๆ พวกเหล็กดัด พวกเก้าอี้ ช่วยไปขนมาหน่อย ก็บอกไปอย่างนี้ ปราบกฏป่องไปขนมาจริง ๆ ทุกวันนี้ไม่รู้อยู่ไหนนะ [ภาพเป้าหมายการออกแบบพื้นที่ทำงาน 24 ชม.และเป็นพื้นที่เก็บความทรงจำ] เราคิดว่า เราเกิดไอเดียจากสิ่งนี้แล้วนะ ป่องก็บอกว่า จะเป็นไปได้ไหมว่าอาคารที่เราจะสร้างขึ้นใหม่เนี่ยมันจะมีโจทย์อีกข้อหนึ่ง คืออยากให้มันเป็นพื้นที่ที่เก็บความทรงจำ เหมือนที่เรียน ที่เก็บความทรงจำของย่านนี้ เพราะเรารู้ว่าในขณะที่เรากำลังจะสร้างอยู่ สิ่งเหล่านี้จะกำลังหาย ๆ ไปแน่ ๆ แล้วก็จะเปลี่ยนแปลง อย่างน้อยที่สุดเราทำหน้าที่

หนึ่งเก็บรวบรวมอะไรบางอย่างไว้ในนี้ ให้หลังจากนี้ถ้ามันยังเปิดอยู่ในอนาคต คุณยังเห็นว่าบรรทัดทองสมัยก่อนย่านตรงนี้นั้นเป็นยังไงนะครับ ซึ่งนี่ก็เลยเป็นโจทย์อีกข้อหนึ่งนะครับ [ภาพ Diagram การปรับเปลี่ยนอาคารหอพักเดิม] ทีนี้เราเลยพยายามจะหาว่าวิธีการจะทำให้มันเกิดสิ่งนี้ในงานดีไซน์ มันทำได้ยังไง สิ่งแรกที่มันเป็นอยู่ แท้จริงมาก คือ ต้นไม้ต้นใหญ่มากที่อยู่ที่ไซต์ ต้นนี้มีตั้งแต่ต้นเลยของโครงการ เราคุยกันว่ายังไงก็ต้องเก็บให้ได้ครับ แล้วสุดท้ายต้นไม้มันจะเป็นเหมือนเซ็นเตอร์ของการออกแบบทั้งหมด ตอนที่เราริเริ่มรีโนเวทคิด space ก็คิดว่าจะทำยังไงให้มันเห็นต้นไม้ต้นนี้ให้มากที่สุด ใช้ประโยชน์จากเขา เราเลยทบทวนทุกอย่าง ทบผนังออก ทบพื้นออก บกป้องอย่าทำหน้าละห้อย ทบพื้นออก ทบผนังออก ทบให้มันเกิดวิถีให้มันเชื่อมออกไปที่ต้นไม้ให้ได้ ซึ่งป้องกันมากกว่าทบอีกแล้ว ทบจัง เราดีไซน์สเปซข้างในให้มันเชื่อมกับตัวต้นไม้ให้ได้มากที่สุด Faced ไปที่ต้นไม้ต้นนี้ อันนี้จะบอกเร็ว ๆ เพราะว่าข้อมูลซ้ำ ๆ ครับ [ภาพ Diagram แสดงการเชื่อมต่อพื้นที่ภายในสู่ต้นไม้ใหญ่] สุดท้ายแล้วหน้าตาออกมาอย่างนี้ครับ พยายามเชื่อมสเปซพื้นที่ต้นไม้ต้นนี้ เพื่อว่ามันจะเป็นตัวที่เชื่อมเรื่องราวตัวพื้นที่ให้ได้มากที่สุด สุดท้ายมันก็ค่อย ๆ ไหลไป [ภาพอาคารด้านหน้า] เริ่มทบผนังด้านหน้า เชื่อมออกไปให้มันเปิดเป็นพื้นที่ Public ด้านล่าง ปกป้องไปทำเรือนนี้ อันนี้ผมไม่ได้ออกแบบ แต่ดีนะ [ภาพส่วนต่อเติมด้านหน้า] มันมีป้อมยามอยู่ข้างหน้าตรงนี้ วันหนึ่งอยู่ ๆ ก็มองไปแล้วคิดว่า “เอ๊ะ ป้อมมันขึ้นโครงเหล็กอะไรขึ้นมา” อยู่ ๆ มีร้านกาแฟโผล่ขึ้นมา ป้อมบอก “เฮอ มันขายได้” ก็จริง นี่เป็นสิ่งหนึ่งที่เราเรียนรู้ เพราะว่าบางทีเรื่องคุณค่ามันจะไปอยู่กับ Commercial ยังไง ตบตีกันเยอะอยู่พอสมควร เพราะว่าบางทีเราจะคุยกันแต่เรื่องคุณค่าจะเก็บพื้นที่จะเก็บอะไร แต่ขายไม่ได้ก็แย่เหมือนกัน ปรากฏว่า โอเคมาก ร้านนี้คนมาใช้บริการเยอะมาก แต่เปลี่ยนไป 4 รอบแล้ว (หัวเราะ) แซงไป 4 รอบ ค่าเช่าขึ้นเยอะมาก เพราะแข่งต่อกัน แล้วก็ทุกวันนี้ลานอันนี้เปลี่ยนใหม่คนมานั่งเย็น ๆ เยอะขึ้น อาจจะต้อเอาเฟอร์นิเจอร์ติดตั้งเยอะขึ้นกว่านี้เหมือนกัน [ภาพ Before-After ภายใน] บรรยายภาพ Before/After จะพอเห็นว่า โอเค มันเปลี่ยนแปลงไป อันนี้อาจจะขอข้ามเร็ว ๆ

[ภาพเหล็กดัดที่นำมาเป็นองค์ประกอบ] อีกประเด็นหนึ่ง คือ เรื่องเหล็กดัดที่เรา ณ ตอนนั้น เป็นภาษาที่ไปเอามาใช้สื่อเรื่องราวความทรงจำ แต่สุดท้ายเราไม่ได้ใช้เหล็กดัดเก่าเนื่องจากว่าเป็นของจุฬาฯ เหมือนกับไปเอาไม้ทันเลย ให้ช่างทำใหม่ทั้งหมด โดยใช้ลายเดิม อันนี้คือช่างกำลังนั่งต่อดัดแล้วต่อที่ละอัน [ภาพโครงเหล็กดัดภายใน NAPLAB] มาเป็นโครงตัวนี้จะได้บรรยากาศที่อาจจะอะไรที่เป็นกายภาพที่มันจับต้องได้ อย่างน้อยคนที่ไม่รู้จักเข้ามาก็อาจจะพอจับความรู้สึก เรื่องของความทรงจำอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ได้บ้าง

[ภาพถ้ำชุมชนย่านสามย่าน-บรรทัดทอง] สุดท้ายที่น่าจะเป็นเรื่องที่ย่าย ๆ แต่ชัดเจนสุด ซึ่งอันนี้ตอนทำสไลด์ มานั่งดูรูปนี้ใหม่เกิดความรู้สึกเยอะมากจริง ๆ อันนี้เป็นภาพที่ ณ ตอนนั้น กับเพื่อนของเรา เพื่อน Landscape ชื่อบอมบ์ เขาเป็นช่างภาพที่เก่งมาก บอกบอมบ์ว่า ช่วยถ่ายรูปถนนย่านตรงนี้เอาไว้ให้หน่อย เราอยากเอารูปพวกนี้มาเป็น Gallery อยู่ในโครงการตั้งแต่ตอนเสร็จ บอมบ์ก็ไปเดินถ่ายให้พวกเรา ขอขอบคุณบอมบ์มาก แล้วถ่ายสวยมากจริง ๆ มีเยอะมาก มีมาเป็นเซตเลย แต่ผมเลือกแค่บางรูปมาแสดง ตรงนี้ ณ ปัจจุบันน่าจะเป็นโดมลานจอดรถคอนโด โดมอะไรซักอย่างหนึ่ง อันนี้ถ่าย street นะ ถ่ายจริง ๆ แล้วไม่ได้เซต เด็ก ๆ เล่นอยู่บนโศฟาหรืออะไรซักอย่าง [ภาพถ่ายห้องแถวย่านบรรทัดทอง] อันนี้จะเป็นริมถนน ซึ่งอันนี้มันเป็นภาวะปกติที่เราเห็น ณ ตอนนั้น คือ เราจะเห็นคนนั่งทำงาน [ภาพถ่ายพื้นที่อุทยานร้อยปีเดิม] ตรงนี้น่าจะเป็นอุทยานร้อยปี I'm Park นะ ณ วันนั้นที่เห็นรูปนี้ก็ไม่รู้สึกอะไรเหมือนกับที่วันนี้มาเห็นรูปแล้วมันเปลี่ยนไปเยอะจริง ๆ เรามานั่งนึกว่า สุดท้ายแล้วสิ่งที่เราตั้งใจว่าอยากจะเก็บเศษเสี้ยวนี้มันพอทำได้ไหม เรื่องความทรงจำ ซึ่งเราว่าอย่างน้อยมีรูปถ่ายพวกนี้มันทำให้คนเดินไปแล้ว พอบอกได้ว่าสมัยก่อนมันหน้าตาเป็นยังไง

01:01:32

คุณภัทรารุณ
จันทร์ขี้

จบแล้วครับ คือ กำลังจะขมวดให้ฟังว่า [ภาพกระบวนการถักถักและพูดคุย] กระบวนการทำงานกับป๋องเนี่ย ผมรู้สึกว่า ป๋องเป็นลูกค้าคนแรกของพวกเรา เป็นเพื่อน แล้วงานชนิดนี้ที่เป็น Commercial คือ ป๋องเป็นคน

สอนให้รู้ สอนด้วยวิธีทะเลาะกัน ว่า “เฮ้ย ไม่ได้ เขียนแบบนี้มันขายไม่ได้
พื้นที่ขายไม่พอ” เราจะมีความรู้สึกว่า แต่ดีไซน์มันไม่สวย หรือเท่านั้นไม่ดี
เท่านั้นไม่ได้ มันเกิดภาวะของการปะทะกันอย่างนี้บ่อย ผมเคยถึงขั้นทุบโต๊ะ
ปองอยู่เหมือนกัน เคยนั่งทะเลาะกัน แต่ปองใจเย็นทุกครั้ง เราคุยจนมี
ความรู้สึกว่าเราเองหรือเปล่าที่พยายามจะดี้อ หรือพยายามจะเอาอะไรสัก
อย่างอยู่ ภาวะความรู้สึกนี้ ผมรู้สึกว่ามันทำให้ได้เรียนรู้เหมือนกัน คือ เรา
มาขมวดแล้วทุกโปรเจค โปรเจคที่โอทำก็ตาม หรือโปรเจคที่น้องเล่าให้ฟัง
เรื่องเกี่ยวหนองบัว คือ อยากจะสรุป อันนี้อาจจะจริงจางนิดหน่อย แต่มัน
เป็นเรื่องราวที่เรารู้สึกจริง ๆ คือ เรา รู้สึกว่าการออกแบบ ที่จะต้องทำให้เรา
รู้สึกถึงคุณค่า การถอดรหัสคุณค่าเหล่านี้ มันต้องออกแบบกระบวนการ
ตอนที่ทำ NAPLAB มันมีอยู่ครั้งนึง ปองเขาทำก่อสร้างเองด้วย ขึ้นสเปซมา
เรียบร้อยแล้ว จำได้ว่ามันมีแอร์เครื่องนึงติดอยู่ แล้วมันแย่มาก ติดเบี้ยว
ติดชนิดที่ทำไม่ปองทำแบบนี้ แล้วจะให้เพื่อนดีไซน์ทำไม จำได้ว่าโกรธมาก
ตอนนั้นยืนอยู่กัน 3 คน น้องปกติจะเป็นสายเคลียร์งานก่อสร้าง ผมก็ถาม
“น้อง ๆ จัดการเรื่องนี้ยังไงดี” อะไรอย่างนี้ น้องเหมือนพยายามจะช่วย
เคลียร์ให้อยู่ ว่าเราจะทำดีเทลยังไงดี เลยหันไปถาม “โอ แก่ใจดี” โอตอบมา
ว่า “แก่ที่ใจ” แล้วตอนนั้นคือคิดว่า “ตอบอะไรเนี่ย” แต่มีผลกับเรามาก คือ
ถ้าเราเข้าใจสิ่งนี้ว่ามันเกิดจากเหตุอะไร มันมีปัจจัยจากอะไร มันก็อาจจะ
ทำให้เราเข้าใจมัน แล้วเข้าใจมันอย่างลึกซึ้งมากขึ้น ว่า ทำไมถึงต้องเป็น
แบบนี้ ปองบอกว่า ณ ตอนนั้นมันก็ต้องจัดการเรื่องต้นทุนแล้ว ถ้ามันไป
มากกว่านี้มันจะเปิดไม่ได้ คือหลายครั้งที่น้องพูดว่า “จะยอมลดหรือไม่
สร้างเลย” ซึ่งเหล่านี้ผมรู้สึกว่า โห มันอิมแพคความรู้สึกของดีไซเนอร์มาก
นะครับ “ทำไม” เราจะดีไซน์ไม่ได้ “ทำไม” มันเกิดคำถาม พอเรื่องแบบนี้
เข้ามาข้างในมันต่อสู้มาก ทำงานมาก เราเลยรู้สึกว่าหลาย ๆ ครั้งเนี่ย
แม้แต่เรื่องของการเข้าไปทำความเข้าใจลูกค้ามันต้องอาศัยกระบวนการลด
ตัวตนเรามาก ๆ เพื่อที่จะทำให้เรามองเห็นว่า ตัวตนคนอื่นเขาเป็นยังไง เรา
จึงได้ยินเสียงความต้องการของเขาที่แท้จริง แล้วเราเข้าใจเขาจริง ๆ ว่าวิถี
ของเขามันเป็นยังไง มีใครมีอะไรจะเสริมเรื่องนี้ไหม

01:05:42

คุณภัทรารุณ
จันทร์ขี้

คือย้อนกลับไปดูสามโปรเจกต์นี้ พินรัตน์ เกี้ยวหนองบัว แล้วก็งานของ NAPLAB คือ งานพินรัตน์จริง ๆ เราไม่รู้หรือว่าสุดท้ายแล้วเป้าหมายที่เรา ตั้งไว้ ด้วยงานออกแบบที่เราทำ มันไปตอบโจทย์ได้แค่ไหน สำเร็จได้อย่าง ที่ต้องการขนาดนั้นจริงหรือเปล่า แต่ที่แน่ ๆ เราารู้สึกว่า เรามีความสุขกับ การทำงานในกระบวนการนั้น ที่เรามีเจตนาดีที่อยากจะทำให้เขาได้ในสิ่งที่ เขาต้องการ มันเป็นชีวิตของเขาที่ดีครับ เราารู้สึกว่ามันทำให้ชีวิตเราในการ ออกแบบแฮปปี้ด้วยนะครับ ตัวเกี้ยวหนองบัวเอง ณ ตอนที่ทำเสร็จมี คำถามเกิดขึ้นเยอะมาก คำถามจากคนอื่นอย่างเช่นว่า “โอ้โห ทำร้าน บะหมี่ขายขามละ 40 มันจะคุ้มหรือ” “ทำแต่งร้านขนาดนี้ แบบนี้มันจะดู แพงไปรีเปล่า มันจะทำได้ยังไง” เราเคย Discuss เรื่องนี้กับตัวเอดิเตอร์เจ้าของ ครับ ว่าเขาคิดเรื่องนี้ยังไง เขาบอกว่าจริง ๆ แล้วเป้าหมายของเขา ใน ความรู้สึกของเขาคือมันไม่ใช่เรื่องของกำไรขนาดนั้น เขาบอกว่ามันเป็น ร้านบะหมี่ของคุณพ่อของเขา ถ้าทุกวันนี้มันทำให้แบรนด์ร้านของคุณพ่อที่ เขาทำอยู่มันสามารถไปต่อได้แค่นี้ก็มีความสุขมาก ยิ่งวันที่เล่าให้ฟังว่า คุณแม่บอกว่า “ถ้ากงเห็นกงคงภูมิใจ” เขาบอกว่าอันนี้มันคุ้มที่สุดทางใจที่ เขาทำได้แล้ว ส่วนสุดท้ายป๊อง สามารถต่อยอดถึง KIDD NAP ได้ทุกวันนี้ แล้วผมยังคุยกับมันได้อยู่ (หัวเราะ) แล้วเราก็เป็นเพื่อนที่ดีต่อกันจริง ๆ ทุก วันนี้บอกทำให้เรารู้สึกว่าได้เรียนรู้ในการทำงานหลาย ๆ อย่างมากขึ้น จากเพื่อนของเราะครับ สรุปจบเร็วโอ้ขอคม ๆ

01:07:29

คุณภคชาติ
เดชะอำนวย
วิทย์

กอดัน (หัวเราะ) คือสิ่งที่เด็นท์พูดไป ทุกคนพูดไปทั้งหมด ผมคิดว่า สุดท้ายแล้วการทำงานออกแบบ งาน Interior Architecture นี่คือสุดท้าย มันย้อนตีกลับเข้ามาที่ตัวเอง ว่าเราได้เรียนรู้เพื่อที่จะพัฒนาตัวเองไปใน ทิศทางไหนอย่างไร ซึ่งการออกแบบโดยคำนึงถึงคุณค่า ประโยชน์แรกที่ มันเกิดขึ้น มันไม่ได้เกิดขึ้นกับตัวเจ้าของโครงการหรือ Environment ที่มัน เกิดขึ้นหลังจากที่ทำเสร็จแล้ว ประโยชน์แรกที่ได้รับก็คือตัวสถาปนิกที่ คิดถึงเรื่องพวกนั้น ระลึกถึงเรื่องที่เป็นพลังบวกให้กับเราในการดำเนิน ชีวิตต่อไป ซึ่งจริง ๆ แล้ว มันไม่ได้มีเฉพาะพลังบวกด้วยซ้ำ ในการทำงาน ของเรา มันก็จะมีพลังลบเข้ามาในกระบวนการต่าง ๆ นานา อยู่ที่ว่าเรา

เรียนรู้ที่จะอยู่กับมันยังไงมากกว่า จะอยู่กับมันโดยไม่ทุกข์ร้อนมาก หรือจะปล่อยวางมันยังไง ซึ่งจริง ๆ มันมีคุณค่าอีกทางหนึ่งที่เป็นเรื่องสำคัญของออฟฟิศเราอันหนึ่งที่รู้สึกว่ามันเป็นหัวใจ ทำให้พลังบวกนี้มันบวกยิ่งขึ้น หรือพลังบวกกลายเป็นลบ หรือพลังลบเป็นบวก หรือจะอยู่กับลบได้โดยไม่ทุกข์ คุณค่านั้นก็คือเรื่องของ 'สติ' ซึ่งมันเป็นสิ่งที่เราพยายามจะสร้าง Environment แบบนั้นให้มันเกิดขึ้น เราคุยกันว่าแต่ละคนเป็นยังไง เกิดอะไรขึ้นในการทำงานซึ่งจริง ๆ แล้ว สิ่งนี้ก็คือชื่อของออฟฟิศเรา คือ ตื่น เรียกอีกชื่อหนึ่งมันก็เป็นเรื่องความรู้สึกตัวหรือว่าเรียกว่า 'สติ'

- | | | |
|----------|--|--|
| 01:09:22 | คุณภัทราวุธ
จันทรังษี | ขอบคุณมากครับ ขอขอบคุณสำหรับวันนี้ ขอขอบคุณทุก ๆ คนมาก ที่มาฟังกัน
ขอบคุณครับ |
| 01:09:33 | อาจารย์
สิรินทรา
เชื้อศิริทรัพย์ | ต่อไปเป็นช่วงเวลาสำหรับ Q&A สักประมาณ 2 – 3 คำถามนะคะ ไม่
ทราบมีคำถามจากท่านผู้ฟังไหมคะ |

Q&A SESSION

คำถามที่ 1

- 01:10:05 ผู้ฟัง ได้มีถามไหมคะ ว่าทำไมออฟฟิศถึงชื่อ ตื่น
- 01:10:15 คุณ ภัทรารุณ จริง ๆ แล้วเราคุยกันหลายชื่อแต่เรามีเงื่อนไขในการตั้งชื่อกันว่า เราไม่
 จันทังซี่ อยากใช้ชื่อพวกเราในการตั้งชื่อออฟฟิศอันที่หนึ่ง เพราะเราอยากให้ที่นี่
 เป็นที่ของทุกคนในมุมมองของพวกเรา นะครับ ไม่ได้พูดถึงที่อื่น แล้วก็เรา
 อยากให้ออฟฟิศเราชื่อดูไม่เป็นบริษัทสถาปนิกจะไม่มีคำว่า Architect
 อยู่เราอยากให้ เป็นบริษัทที่สามารถดีไซน์อะไรก็ได้ ซึ่งก็ไม่มีผิด-ถูก
 เหมือนกันนะครับ เลยคิดชื่ออยากให้ดูมีความ Creative การดีไซน์แล้วก็มี
 การคุยกันหลายชื่อ หลายอย่างมาก เช่น พอดี พอดีอะไรต่าง ๆ สุดท้ายก็
 มาเป็นคำว่า ‘ ตื่นใจ ’ เพราะรู้สึกคำว่าตื่นใจ ฟังแล้วดูว้าว เลยถามไ้
 ว่าดีไหมคำว่าตื่นใจ
 โอบอกว่าตื่นดู ‘ ใจตื่น ’ เหมือนมีปัญญาตื่นรู้ เกิดขึ้น ก็คือทางธรรมก็ได้
 ทางโลกก็ได้ จึงเลือกชื่อนี้ครับ เพื่อนผมจะเป็นสายธรรมหน่อยครับ ก็จะมี
 ประมาณนี้ เพราะอะไรที่ทำให้รู้สึกมีสติ เจริญอะไรแบบนี้
- 01:11:57 อาจารย์ แปลว่าเป็นคำที่ใช้ได้สำหรับ พี่ ๆ ทั้งสามท่านคนละความหมายกัน
 สิริินทรา
 เลื้อศิริทรัพย์
- 01:12:01 คุณภคชาติ ใช่ครับ ทุกคนชอบ เต็นท์ชอบที่มันไม่เหมือนชื่อบริษัทสถาปนิก นื่องชอบ
 เตชะอำนวย ที่รู้สึกเหมือนการตื่น เตือนตัวเองตอนตื่นมาทำงาน แต่อีกอันที่รู้สึกว่
 วิทย มันดี คือ ชื่อบริษัทเนี่ย เป็นสิ่งที่ถูกคนพูดถึงบ่อยที่สุด และพูดถึงบ่อย
 ที่สุดก็คือพวกเราสามคน เพราะฉะนั้น อะไรที่เราได้ยินแล้วมันเป็นแบบ
 นั้น คำว่าตื่นเลยเป็นเป็นคำที่ดีมาก

คำถามที่ 2

01:12:32

ผู้ฟัง

ฟังแล้วก็รู้สึกมีความสุขนะ 'ตื่น' เริ่มต้นจากการตั้งคำถามความงามของสถาปัตยกรรม แต่ผมกำลังจะบอกว่ากระบวนการทั้งหมดนี้ มันคือความงามของสถาปัตยกรรมในตัวเองอยู่แล้ว เพราะว่า ผมก็เข้าใจเหมือนกับคุณ แบบสุดท้ายรูปลักษณะของสถาปัตยกรรมในตอนท้าย มันอาจจะไม่ได้บอกเรื่องราวทั้งหมด แต่กระบวนการในการผ่านเรื่องราวระหว่างคน เจ้าของ คนออกแบบ อะไรต่างๆเหล่านี้มันเป็นความทรงจำของสถาปัตยกรรมนั้น ซึ่งเป็นความงามอยู่แล้ว เดิมตั้งใจจะถามว่าแล้ว คุณจะตัดใจอย่างไร ในเมื่อเราเป็นผู้ออกแบบแล้วเราก็จะมีมายาคติ ของความงามตรงนี้ ที่เวลาเราทำแล้วจะต้องมีความ Perfectionist ที่จะฝังตัวอยู่ในนี้ แบบนี้พองานออกมาจะไม่มี ความสมบูรณ์แบบ แบบที่ผู้ออกแบบอยากได้ ตอนนี้อย่างไร เราจะทำอย่างไร และจะคุยกับทีมงามอย่างไรให้เกิดความพอดีตรงนี้ได้ ผมว่าเป็นสิ่งที่น่าสนใจ

01:13:29

คุณ ภัทราวุธ
จันทรังษี

เป็นกระบวนการโดยธรรมชาติที่เกิดขึ้น ขึ้น-ลง เกิด-ดับ ตลอดเวลาในการทำงานครับ แล้วไม่ใช่ว่าวิธีคิดแบบนี้ จะสามารถใช้ได้ทุกโครงการ โดยเฉพาะบางโครงการที่ลูกค้าเองก็ไม่ได้เชื่อในแนวทางนี้ขนาดนั้น อย่างเช่น เขาอาจจะให้คุณค่ากับเรื่องของการขาย หรือ เรื่องของภาพภายนอกมากกว่า มันก็จะจัดการเรื่องนี้ยาก ทำให้ใจ 'โईโห' เราต้องผ่านเรื่องนี้ไปให้ได้ ต้องทำความเข้าใจกับธรรมชาติของงานพวกนี้ให้ได้ อย่างน้องในทีมผมเอง แม้กระทั่งตัวผมเอง แรกๆก็ไม่ชิน รู้สึกว่าทำไมเราต้องทำงานเหล่านี้

สุดท้ายจุดหนึ่ง เราเข้าใจว่าในธรรมชาติ เราอยู่ในโลกความจริง มันต้องมีงานประเภทนี้อยู่ อย่างน้อยเราสามารถทำงานประเภทนี้ เพื่อไปทำงานประเภทอื่นได้ หรืออย่างน้อยที่สุดในการบวนการทำงาน เราตั้งใจดีเจตนาดี ไม่ว่าเราจะทำอย่างไร ผมเชื่อว่าสุดท้ายแล้วสิ่งเหล่านี้ก็ดีกับตัวเรา คุณค่าอาจจะอยู่ที่กระบวนการทำงานจริงๆ

มีน้องผมในทีมคนหนึ่ง คุณวิน ทำโรงเรียนเพลินพัฒนาอยู่ 5 ปีแล้ว เป็น
ภาระที่ทำงานหนึ่งซ้ำ ๆ โดนแก้แบบนี้จนทุขุขุทมาจน แล้วบางทีเหตุผลที่
เกิดขึ้นเป็นเหตุผลเฉพาะตัว จนวันหนึ่งไปวัด'ไซต'โครงการ แล้วมีเด็กวิ่งเล่น
มาถามว่า 'พี่ มาทำอะไรที่นี่' วินไม่ได้ตอบอะไรเด็ก แต่คงนึกในใจว่า มา
ทำโรงเรียนให้น้อง ๆ ไง

จนวันต่อมาวินมาพูดกับผม 'พี่ผมรู้แล้วว่าทำอะไร ผมอยากทำที่เรียนให้
น้อง ๆ ' แล้วก็นำพลังตรงนี้ไปทำงานต่อ แต่พลังนั้นมันไม่ได้อยู่ตลอดนะ
ครับ แต่ช่วยดึงในช่วงที่เจอภาวะ ดึงเข้า-ออกแบบนี้เสมอ เหมือนการ
ทำงาน คือ กระบวนการที่ต้องฝึกความรู้สึกข้างในนี้ไปเรื่อย ๆ

สุดท้ายเราอาจต้องเช็กคิดว่า บางทีงานที่ดี มันอาจไม่ได้แปลว่าเป็นงาน
ที่เราคิดว่าดี แต่เป็นงานที่ลูกค้านึกว่าดี

01:16:30

คุณ ภัทราวุธ
จันทรังษี

อีกโครงการหนึ่งนะครับ ทำคาเฟ่ ที่เขาใหญ่ กำลังทำอยู่ครับ เป็นร้านแบบ
บ้าน ๆ เลยแล้วอยากทำร้านให้ทันสมัยหน่อย อยากรับลูกค้า เพราะถนน
สาธารณะแถวนี้เปลี่ยนเป็นคาเฟ่หมดแล้ว

เราทำแบบไปสามแบบ เราจะช่วยกันทำหลายคน มีแบบหนึ่งที่ใกล้เคียง
กับวิถีปัจจุบันของเขามีความเป็นบ้าน และก็มีแบบที่โมเดิร์นมาก ๆ เรา
อยากให้ภาพลักษณ์ของร้านมัน contrast จริง ๆ เพื่อจะดึงดูดลูกค้า
พอสมควร ลูกค้าก็ลังเลว่าเราจะเอาแบบสไตล์วิถีแบบเดิม หรือ โมเดิร์นดี
ซึ่งใจผมเลย คือ มันต้องโมเดิร์นสิ ไม่งั้นแก้ปัญหาเดิมไม่ได้ แล้วโอบอก
ลูกค้าว่า 'ลองเลือกดูแบบที่ลูกค้าและครอบครัว จะมีพลังชีวิตเมื่ออยู่ใน
บ้านหลังนี้นะครับ' ผมฟังแล้วคิดว่า มีวิธีนี้ด้วยหรือให้ลูกค้าตัดสินใจ
และสุดท้ายลูกค้าเลือกแบบที่กลมกลืนกับวิถีของเขา บางทีความสำคัญ
อยู่ที่ตัวของผู้ใช้ว่าเขาอยู่ไหน แล้วรู้สึกว่ามีพลังในการทำงาน และการ
ใช้ชีวิตของเขา กลายเป็นว่าสิ่งที่เราคิดว่าใช่ ได้ค่อย ๆ ทำให้มันหายไป
โดยความเชื่อว่าเป็นโลกนี้ความมุมบางสิ่งอยู่ที่แตกต่าง ถ้าเราเชื่อจริง ๆ
ก็จะสบายใจครับ

01:19:10

อาจารย์
สิรินทรา
เชื้อศิริทรัพย์

วันนี้ก็ต้องขอขอบคุณพี่ ๆ ทั้งสามท่านนะคะ ที่มาแบ่งปัน ไม่ใช่แค่เนื้อหา ผลงานอย่างเดียว แต่มันเป็นแง่มุม วิธีคิด วิธีการทำงานซึ่งเชื่อว่าหลาย ๆ ท่านที่มาฟังนี่เป็นผู้ประกอบการ ผู้ออกแบบอิสระ น่าจะได้อะไรกลับไป ไม่มากก็น้อย สิ่งที่น่าสนใจมาก ๆ อันหนึ่งคือ ตื่น สตูดิโอ ได้ทำการ ออกแบบสถาปัตยกรรมภายในที่ไม่ได้พูดถึงแค่เปลือก ความสวยงาม หรือสิ่งที่เราอาจจะเรียนเป็นแพทเทิร์นกันมาทั่วไป การทำงานของที่นี่นี่ เป็นการออกแบบภายใน ที่มาจากภายในของพี่ทั้งสามท่านจริง ๆ รู้สึกว่า เป็นสิ่งที่ประทับใจมากจากการฟังบรรยายในครั้งนี้ขอขอบพระคุณมาก จริง ๆ ค่ะ

